

Elena Novikova

”En tiedä, mistä voisin saada apua”

Pääkaupunkiseudulla asuvien venäjänkielisten työttömien kokemia haasteita ja heidän odotuksiaan saamistaan työvoimapolitiittisista, terveydenhuollon sekä Kelan palveluista.

Opinnäytetyö

Kevät 2018

SeAMK Sosiaali- ja terveysala

Sosionomi (AMK)

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: Sosiaali- ja terveystieteiden yksikkö

Tutkinto-ohjelma: Sosionomi (AMK)

Tekijä: Elena Novikova

Työn nimi: ”En tiedä, mitä voisin saada apua”: Pääkaupunkiseudulla asuvien venäjänkielisten työttömien kokemia haasteita ja heidän odotuksiaan saamistaan työvoimapolitiittisista, terveydenhuollon sekä Kelan palveluista.

Ohjaaja: Mirva Siltakorpi

Vuosi 2018

Sivumäärä: 62

Liitteiden lukumäärä: 4

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia pääkaupunkiseudulla asuvien venäjänkielisten työttömien tarpeita ja ongelmia. Tarkoituksena oli myös selvittää heidän kokemuksiaan käyttämistään palveluista ja miten näitä palveluita voitaisiin kehittää. Yhteistyökumppanina toimi Suomen Venäjänkielisten Keskusjärjestö.

Teoriaosuudessa esitellään maahanmuuttoa ja avataan maahanmuuttaja käsitettä. Maahanmuuton osiossa tuodaan esille, mitä tarkoitetaan kotoutumisella sekä käsitellään siihen liittyvää maahanmuuttopolitiikkaa ja siihen liittyviä toimenpiteitä. Lisäksi esitellään Helsingin ulkomaalaispolitiikkaa. Sosiaalisten ongelmien teorian osuus keskittyy neljään pääongelmaan, jotka oli havaittu tutkimuksen aikana. Sosiaaliset ongelmat käsittelivät köyhyyttä, syrjintää, yksinäisyyttä ja masennusta.

Opinnäytetyö toteutettiin kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena. Aineistonkeruumenetelmänä oli käytetty sähköistä kyselylomaketta, joka oli toteutettu Webropol-ohjelman kautta. Yhteensä kysymyksiä lomakkeessa oli 32. Tutkimusaineisto koostui 120 vastauksesta.

Opinnäytetyön tuloksista selvisi, että pääkaupunkiseudulla asuvien työttömien venäjänkielisten ongelmat liittyvät suomen kielen opiskeluun ja työnhakuprosessiin. Vastaajien terveydentilanne oli yleisesti hyvä eikä alkoholiriippuvuuksia havaittu tässä tutkimuksessa. Vastaajien mielenterveyden tilanne vaikutti hyvin huolestuttavalta, koska venäjänkieliset tuntevat joskus tai jatkuvasti yksinäisyyttä ja masennusta. Tutkimuksessa havaittiin myös kokemuksia syrjinnästä. Yleisesti venäjänkieliset olivat tyytyväisiä palveluihin, mutta kehittämistarpeita löytyi terveydenhuollon ja Te-toimiston palveluista.

Avainsanat: venäjänkieliset, köyhyys, yksinäisyys, syrjintä, masennus

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: School of Health Care and Social Work

Degree programme: Degree programme in Social Services

Specialisation: Bachelor of Social Services

Author: Elena Novikova

Title of thesis: "I don't know, there I can get help": The challenges and the experiences of TE services, health care and the Social Insurance institution used by Russian-speaking unemployed living in the capital area

Supervisor: Mirva Siltakorpi

Year: 2018

Number of pages: 62

Number of appendices: 4

The purpose of this thesis was to examine challenges and needs among unemployed Russian-speaking living in the capital area. The aim of the study was also to find out their experiences of using services and how the services can be developed. My cooperation partner is Finnish Russian-speaking Central organization.

The theory section deals with concepts of immigration and immigrant, integration policy and its measures and the Helsinki foreign policy as well. The social problems part is centralized on four main problems, which were observed during the research. Those are poverty, discrimination, loneliness and depression.

The thesis is a quantitative research. For the data collection the internet questionnaire by the Webropol-programme was used. There were 32 questions in the form and the data consisted of 120 answers.

The results show that the main problems of the capital area living unemployed Russian-speaking are Finnish language studying and the process of job searching. The state of health is generally good and there was no evidence alcohol addiction during this research. The mental health presents no reason for worry. The Russian-speaking people feel sometimes or all the time lonely and depressed. There were some experiences of discrimination mentioned as well. Generally, the Russian-speaking are contented of using services, but health care and TE services need to be developed.

Keywords: the Russian-speaking, poverty, loneliness, discrimination, depression

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	2
Thesis abstract.....	3
Kuva-, kuvio- ja taulukkoluettelo	6
1 JOHDANTO	8
2 TUTKIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT	10
2.1 Tutkimuksen tavoite ja tutkimuskysymykset.....	10
2.2 Yhteistyöorganisaationa Suomen Venäjänkielisten Keskusjärjestö.....	11
2.3 Aiheen aikaisemman tutkimukset.....	11
3 TUTKIMUKSEN KULKU	14
3.1 Tutkimusmenetelmän valinta.....	14
3.2 Tutkimuksen toteuttaminen ja analysointi.....	15
3.3 Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys	16
4 MAAHANMUUTTO JA VENÄJÄNKIELISET	19
4.1 Maahanmuutto ja maahanmuuttajat	19
4.2 Kotoutuminen ja kotouttamispolitiikka	20
4.3 Helsingin ulkomaalaispolitiikka	22
4.4 Venäjänkieliset maahanmuuttajat.....	23
4.5 Inkerinsuomalaiset	24
5 SOSIAALISET ONGELMAT	26
5.1 Köyhyys.....	26
5.2 Syrjintä	28
5.3 Yksinäisyys.....	30

5.4 Masennus.....	31
6 TUTKIMUKSEN TULOKSET	33
6.1 Taustatiedot.....	33
6.2 Ammatti ja viimeisin työkenttä	37
6.3 Vastaaajien kokemia haasteita	38
6.4 Taloustilanne	39
6.5 Sosiaalinen toimintakyky	40
6.6 Terveystilanne	41
6.7 Palvelujen käyttö ja kehittäminen	43
7 JOHTOPÄÄTÖKSET	50
8 POHDINTA.....	53
LÄHTEET	54
LIITTEET	62

Kuva-, kuvio- ja taulukkoluetelo

Kuvio 1. Ikä.....	33
Kuvio 2. Perhetilanne.....	33
Kuvio 3. Alaikäisiä lapsia perheessä.....	34
Kuvio 4. Lasten määrä perheessä.....	34
Kuvio 5. Lasten kuuluminen samaan talouteen.....	34
Kuvio 6. Maa, josta on muuttanut Suomeen.....	35
Kuvio 7. Asuinvuosia Suomessa.....	35
Kuvio 8. Suomen kielen taito.....	36
Kuvio 9. Suomessa suoritettu tutkinto.....	36
Kuvio 10. Suomen ulkopuolella suoritettu tutkinto.....	37
Kuvio 11. Työttömyys.....	37
Kuvio 12. Tällä hetkellä olevia haasteita.....	38
Kuvio 13. Taloudellisia vaikeuksia.....	39
Kuvio 14. Etuuksien saanti.....	40
Kuvio 15. Yksinäisyyden kokeminen.....	40
Kuvio 16. Sosiaalisia suhteita.....	41
Kuvio 17. Sosiaalisten suhteiden lisääminen.....	41
Kuvio 18. Terveystilanne.....	41
Kuvio 19. Lääkkeiden käyttö.....	42
Kuvio 20. Masennuksen tunteminen.....	42
Kuvio 21. Alkoholien käyttö.....	42
Kuvio 22. Liikkuminen.....	43

Kuvio 23. Palvelujen hyödyllisyys	43
Kuva 24. Palvelujen piiriin pääseminen.....	46
Kuvio 25. Tarpeellisuus saada ohjausta omalla kielellä.....	47

1 JOHDANTO

Tilastokeskuksen mukaan venäjänkieliset ovat suurin vieraskielinen ryhmä Suomessa. Venäjänkielisten määrä kasvaa koko ajan. Merkittävin venäjänkielisten kasvu on huomattu vuodesta 1990 vuoteen 2014. Tällöin heidän määränsä on kasvanut kolmesta sadasta kymmeneen tuhanteen. (Tilastokeskus 2015.) Suomessa asuvien venäjänkielisten määrästä 45 % asuu Uudellamaalla Suomen venäjänkieliset [Viitattu 12.10.2017]).

Maahanmuuttajien terveyttä, työttömyyttä, koulutustasoa koskevia tutkimuksia on tehty paljon. Venäjänkielisiä koskevaa tutkimusta on kohtalaisen niukasti. (Varjonen, Zamiatin & Rinas 2017, 6). Tämä tutkimus on suunnattu Suomessa asuviin venäjänkielisiin ja heidän haasteisiinsa. Tarkoituksena on selvittää, minkälaisia ongelmia ja haasteita työttömällä venäjänkielisillä on. Työttömällä tarkoitetaan henkilöä, joka on ollut tutkimusviikolla työtä vailla (ei ollut palkkatyössä tai yrittäjänä) ja on etsinyt aktiivisesti työtä viimeisen neljän viikon aikana. (Tilastokeskus, [Viitattu 1.2.2018]).

Kuten kantaväestö myös venäjänkieliset käyttävät erilaisia palveluita. Tarkoituksena on selvittää, kokevatko venäjänkieliset saavansa riittävästi palveluita ja koetaanko nämä palvelut hyödyllisinä. Tämän tutkimuksen yhteistyökumppanina toimi Suomen Venäjänkieliset Keskusjärjestö ry, joka on valtakunnallinen järjestö.

Teoria on jaettu viiteen osaan. Ensimmäinen osaa avaa tutkimuksen lähtökohtia, tavoitteita ja tutkimuskysymyksiä. Samassa osiossa on esitetty tutkimuksen yhteistyökumppani ja tehty katsaus aikaisempiin tutkimuksiin. Toisessa osiossa on avattu tutkimuksen kulku, tutkimusmenetelmän valinta, tutkimuksen prosessi sekä aineiston analyysi. Kolmannessa osiossa tarkastellaan myös tutkimuksen luotettavuutta ja eettisyyttä.

Neljännessä osiossa avataan käsitteitteet maahanmuutto, maahanmuuttaja ja kotoutuminen. Lisäksi tuodaan esiin kotoutumiseen liittyviä toimenpiteitä. Samassa osiossa määritellään ulkomaalaispolitiikkaa ja esitellään Helsingin ulkomaalaispolitiikka. Tässä osiossa on kerrottu myös venäjänkielisistä

maahanmuuttajista ja inkerinsuomalaisista, jotka ovat Suomen suurimmat maahanmuuttajaryhmät (Fedorov 2015).

Viidennessä osiossa tarkastellaan sosiaalisia ongelmia. Tarkemmin tuodaan esille neljä ongelmaa, jotka tulivat esiin tutkimuksen tuloksissa. Nämä neljä ongelmaa ovat köyhyys, syrjintä, yksinäisyys ja masennus. Viimeinen osio esittelee tutkimustuloksia ja johtopäätöksiä.

2 TUTKIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT

Tässä luvussa esittelen opinnäytetyön tavoitteet sekä tutkimuskysymykset. Esittelen myös yhteistyötahoni Suomen Venäjänkielisten Keskusjärjestö ry:n. Olen tutustunut Keskusjärjestöön harjoitteluni kautta, jonka aikana myös mielenkiinto tutkimuksen aihetta kohtaan heräsi. Kyseinen tutkimus käsittelee venäjänkielisiä työttömiä, jotka asuvat pääkaupunkiseudulla.

2.1 Tutkimuksen tavoite ja tutkimuskysymykset

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, minkälaisia ongelmia, tarpeita ja haasteita pääkaupunkiseudulla asuvilla työttömillä venäjänkielisillä on. Sosiaali- ja terveysalan tulevana ammattilaisena minua kiinnostaa erityisesti, millaisia ongelmia ja haasteita työttömät kohtaavat. Venäjänkielisenä minua kiinnostaa, pystyvätkö sosiaalialan ammattilaiset vastaamaan muiden venäjänkielisten Suomessa asuvien tarpeisiin? Mitkä asiat he kokevat vaikeaksi asuessaan toisessa maassa? Kokevatko venäjänkieliset, että he saavat riittävästi apua ja ovatko palvelut saatavilla? Olen kiinnostunut selvittämään, miten saatujen tulosten perusteella venäjänkielisille tarkoitettuja palveluja voitaisiin kehittää.

Opinnäytetyöni tutkimuskysymyksetni ovat:

1. Minkälaisia tarpeita, haasteita ja ongelmia pääkaupunkiseudulla asuvilla työttömillä venäjänkielillä on?
2. Vastaavatko palvelut työttömien venäjänkielisten odotuksiin ja miten näitä palveluita voitaisiin kehittää?

2.2 Yhteistyöorganisaationa Suomen Venäjänkielisten Keskusjärjestö

Suomen Venäjänkielisten Keskusjärjestö on valtakunnallinen järjestö, jonka tavoitteisiin kuuluu:

- venäjän kielen ja kulttuurin säilyttäminen ja kehittäminen Suomessa
- maahanmuuttajien ja kantaväestön hyvinvoinnin ja sosiaalisen terveyden edistäminen
- venäjänkielisten kotouttamisen edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäisy
- ennakkoluulojen vähentäminen ja suhteiden lähentyminen maahanmuuttajien ja suomalaisten välillä. (Suomen venäjänkieliset [viitattu 15.11.2017].)

Järjestö on perustettu keväällä 2015. Keskusjärjestö neuvoo asiakkaita henkilökohtaisissa asioissa sekä koordinoi paikallisosastojen toimintaa Suomessa. Keskusjärjestön toiminta keskittyy venäjänkielisten maahanmuuttajien kotoutumiseen, työllistymiseen, terveyteen ja hyvinvointiin liittyviin teemoihin. Keskusjärjestön jäsenet ovat ympäri Suomea. Jäsenien määrä on noin 1000 henkilöä. Keskusjärjestön verkostoon kuuluu yli 6000 henkilöä, jotka seuraavat sosiaalista mediaa tai ovat liittyneet sähköpostilistoihin. Suomen Venäjänkielisten Keskusjärjestö tekee yhteistyötä muiden järjestöjen, tutkimusorganisaatioiden ja viranomaisien kanssa. Järjestön yhteistyökumppaneiden joukossa on esimerkiksi Cultura-säätiö, Visio-Opintokeskus, Monihelli ry ja Suomi- Venäjä Seura Ry. (Suomen venäjänkieliset, [viitattu 15.11.2017].)

2.3 Aiheen aikaisemman tutkimukset

Olen tehnyt katsauksen aikaisempiin tutkimuksiin, joiden mukaan täysin saman aiheisia tutkimuksia ei ole Suomessa toteutettu. Useimmat tutkimukset liittyvät maahanmuuttajien kotoutumiseen tai käsittelevät monia maahanmuuttajaryhmiä.

Olen valinnut kolme tutkimusta, jotka analysoin omaa työtä varten. Irina Toivosen (2013) opinnäytetyössä selvitettiin maahanmuuttajien sopeutumista suomalaiseen

yhteiskuntaan. Toivonen haasteli kahdeksan maahanmuuttajaa, joista puolet oli venäjänkielisiä. Tulosten mukaan haastateltavat maahanmuuttajat kokivat sopeutuneensa Suomeen suhteellisen hyvin. Haasteina oli ollut sosiaalisten kontaktien ja kielen osaamisen puute. Kokemuksissa nousi tärkeäksi sopeutumisen tekijäksi työllistyminen, suomen kielen osaaminen ja sosiaaliset suhteet. Tutkimuksessa selvisi, että haastateltavat maahanmuuttajat olivat kokeneet jonkin verran syrjintää Suomessa. Myös venäjänkieliset haastateltavat olivat kokeneet syrjintää. Työllistyminen oli koettu tärkeäksi ja vaikeaksi Suomessa, koska oma koulutus ei vastannut suomalaista koulutusta ja työkokemus Suomessa puuttui.

Marju Salmelan (2012) pro gradu - tutkielman tavoitteena on tuoda uutta tietoa maahanmuuttajien kokemuksista ja ongelmista. Nämä kokemukset voidaan ottaa huomioon kotoutumisen edistämiseksi maahanmuuttajien ja viranomaisten tehtävässä yhteistyössä. Salmelan valitsemat tutkittavat asuvat Raahessa ja Raahen alueella ja ovat kansallisuudeltaan venäjänkielisiä, afganistanilaisia, vietnamilaisia, thaimaalaisia ja ranskalaisia. Tutkimuksessa kävi ilmi, että maahanmuuttajat tarvitsevat tietoa erilaisista toimintatavoista työn hakemisessa ja asioimisessa eri virastoissa. Maahanmuuttajat olivat huomanneet heikkoa palvelualltiutta ja kokivat lomakkeet vaikeaselkoisiksi. Maahanmuuttajat ovat nostaneet tutkimuksessa esiin eriarvoisuuden kokemuksia. He kuvasivat työllistymisen vaikeuksia ja vertasivat itseään muihin suomalaisiin työnhakijoihin.

Kolmas tutkimus käsittelee maahanmuuttajien terveyttä ja hyvinvointia. Tämä tutkimus on tärkeä oman opinnäytetyöni kannalta, koska omassa tutkimuksessani haluan selvittää muiden haasteiden ja vaikeuksien lisäksi myös venäjänkielisten työttömien terveystilanteen. Castaneda, Rask, Kopnen, Mölsä ja Koskinen (2012) ovat tehneet tutkimuksen, johon ovat osallistuneet venäläis-, somali- ja kurditaustaiset henkilöt. Tutkimuksen tuloksena saatiin, että venäläistaustaisten maahanmuuttajien koulutustaso oli korkeampi kuin muissa ryhmissä. Lähes kolmannella osalla venäläistaustaisilla henkilöillä oli havaittu vaikeuksia asioimisessa pankissa ja virastossa. Tutkimuksessa kävi ilmi, että joka neljännellä venäläistaustaisella naisella esiintyi vakavia masennus- ja ahdistusoireita. Tässä

tutkimuksessa nähtiin, että erilaisilla sosiaalisilla tekijöillä on vaikutusta maahanmuuttajien mielenterveyteen. Esimerkiksi syrjintä työmarkkinoilla vahingoittaa heidän psyykkistä hyvinvointiansa.

Nämä aiemmat tutkimukset kuvaavat haasteita, joita maahanmuuttajat kokevat toisessa maassa. Yleisiä työllistymisen haasteita ovat syrjintä, vaikeudet asioimisessa ja mielenterveysongelmat. Pyrin ottamaan nämä seikat huomioon myös omassa tutkimuksessani ja selvittämään, kokevatko pääkaupunkiseudulla asuvat venäjänkieliset työttömät samanlaisia ongelmia kuin aikaisemmissa tutkimuksissa.

3 TUTKIMUKSEN KULKU

Tutkimukseni lähtökohtana oli harjoitteluni, joka herätti mielenkiinnon tutkia venäjänkielisten työttömien ongelmia. Yhteistyötaho Suomen Venäjänkielisten Keskusjärjestö on kannustanut minua tässä opinnäytetyössä ja osoittanut kiinnostuksensa käyttää saatuja tuloksia toiminnan kehittämisen tukena.

Opinnäytetyöni teoriaosuus oli haasteellinen aihepiiriin laajuuden vuoksi. Tästä syystä tein ratkaisun suorittaa kyselyjä ensin, poimia vastauksia ja vastausten perusteella rakentaa teoriaosuutta. Kyselyihin poimin aikaisemmista tutkimuksista nousseita, mielestäni tärkeitä teemoja. Teemoja ovat köyhyys, yksinäisyys, kouluttautumattomuus, alkoholi, mielenterveysongelmat, yksinäisyys ja syrjintä. Nämä ongelmat ovat käsiteltyinä myös aiemmissa tutkimuksissa. Esimerkiksi Kuntoutussäätiön (2008) tutkimus, joka liittyy maahanmuuttajien kuntoutustarpeisiin, on nostanut esiin ongelmien kasautumisen sekä työttömyyden yhteyden moniin eri ongelmiin. Työttömillä on huomattu paljon hoitamattomia terveysongelmia ja mielenterveysongelmia pidetään melko yleisinä. Kun työttömyys pitkittyy, se aiheuttaa suoranaista köyhyyttä. Työttömyydellä on yhteys moniin maahanmuuttajien sosiaalisiin ongelmiin. Työttömyys kasvattaa syrjäytymisriskiä maahanmuuttajien kesken. (Peltola & Metso 2008,114). Saatujen vastausten perusteella erottelin neljä pääongelmaa ja tein niistä teoriapohjan.

3.1 Tutkimusmenetelmän valinta

Tutkimusmenetelmäksi opinnäytetyöhön valitsin kvantitatiivisen eli määrällisen tutkimuksen. Syystä, että yhteistyötahon toive oli saada mahdollisimman paljon lisäinformaatiota sekä hyödyntää kyselylomakkeista saatuja vastauksia oman toimintansa kehittämiseen. Määrällinen tutkimus käsittelee numeroita ja pyrkii isompaan otokseen. (Hirsjärvi 2004, 131.) Tämän lisäksi tavoitteena oli muodostaa teoria kerätyn aineiston pohjalta. Hirsjärvi (2004) huomauttaa, että teorian muodostaminen on mahdollinen, kun tutkimusta käytetään apuvälineenä.

Tutkimuksen jälkeen teoria oli helpompi rakentaa, koska olen erotellut vastauksista tärkeimmät ongelmat. Tärkeimpien ongelmien erottelu perustui työttömien venäjänkielisten kokemuksiin eri palveluista.

Olen valinnut kyselytutkimuksen aineistonkeruunmenetelmäksi. Tämä menetelmä on tyypillinen kvantitatiiviselle tutkimukselle. Tutkimuksen avulla selvitetään lukumääriin ja prosenttiosuuksiin liittyviä kysymyksiä (Heikkilä 2014).

Kyselytutkimus soveltuu suurelle ja hajallaan olevalle joukolle ihmisiä. Nykyään tämä aiheiston keräämisen tapaa voidaan toteuttaa sähköpostin tai internetin välityksellä. (Vilka 2005, 74.)

3.2 Tutkimuksen toteuttaminen ja analysointi

Opinnäytetyön aineisto kerättiin sähköisesti kyselylomakkeiden avulla 28.11.2017-20.12.2017 välisenä aikana. Kysymyksiä laatiessani huomioin yhteistyötahon toiveita. Yhteistyötaho toivoi, että kyselyssä olisi kysymys työpaikasta, koulutustaustasta sekä perhetilanteesta. Lisäksi toiveena oli mahdollisimman lyhyt kysely, jotta vastaajat eivät jättäisi kyselyyn vastaamista kesken.

Kysely tehtiin Webropol-ohjelman kautta. Webropol on laaja kyselytyökalu, joka tarjoaa nopean ja monipuolisen tavan kyselytutkimusten laatimiseen. Kyseinen työkalu on helppokäyttöinen ja monipuolinen. (Webropol, [viitattu 28.12.2017]).

Sähköinen Webropol-kyselyn linkki jaettiin sosiaalisessa mediassa (Facebook), venäjänkielisessä sosiaalisessa mediassa (vk.com) sekä venäjänkielisessä keskustelufoorumissa (rus.fi). Mukana oli saatekirje, jossa kerrottiin, mitä varten tutkimusta toteutetaan ja kuinka kauan kysely on auki. Saatekirjeessä kerrottiin myös anonymiteetista ja vapaaehtoisuudesta. (Liite 1.)

Kyselylomake on käännetty suomen kielelle raportointia varten. (Liite 2.) Kyselylomake on laadittu venäjän kielellä, koska se oli tarkoitettu venäjänkielisille vastaajille. (Liite 3.)

Kyselyyn vastasi 120 henkilöä kolmen viikon aikana. Tutkimuksen analysointi toteutettiin Webropol-ohjelman kautta. Tämä ohjelma tarjoaa vaivattoman työkalun, jonka avulla kaikki saadut tiedot ja tulokset ovat helposti siirrettävissä PowerPointiin, Wordiin sekä moniin muihin ohjelmiin. (Heikkilä, [viitattu 26.12.2018]).

Kaikki saadut tulokset siirrettiin Office Excel-ohjelmaan, jossa saadut luvut on analysoitu ja vastauksista muodostettu kuvioita. Analysointi on ollut helppoa, koska ohjelma tarjoaa erilaiset toiminnot ja suodattimet, joiden avulla saadut tulokset voidaan rajoittaa tai järjestää aiheiden mukaan. Avointen kysymysten kohdalla analysointi vaatii paljon aikaa. Jokainen vastaus katsottiin läpi ja huomioitiin tärkeät asiat, jotka vastaaja oli nostanut esille. Ristiintaulukointia ei ole tehty suomeksi, koska Excel-ohjelma analysoi vastaukset venäjän kielellä. Tästä syystä olen kääntänyt jokaisen vastauksen suomen kielelle ja laskenut, kuinka monta samanlaista vastausta löytyi. Esimerkiksi esitetyt ammatit on laskettu numeroina, eikä prosentteina. Tuloksissa selviää, kuinka monella vastanneilla olivat samanlaiset ammatit.

3.3 Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys

Kysely on suoritettu anonymiteettiä noudattaen. Kyselyyn vastanneilta ei pyydetty esittämään henkilötietoja eikä vastanneiden henkilöllisyyttä ole tunnistettu kyselyjen aikana. Vilkan (2017) mukaan, että internetin välityksellä vastaajan anonymiteetin turvaaminen on vaikeaa, koska vastanneiden IP-numero on nykyään helposti tunnistettavissa.

Tutkimuksessa on pyritty luotettavuuteen ja siinä on huomioitu tutkimusetiikkaa. Ennen tutkimuksen alkua on haettu tarpeellinen tutkimuslupa sekä allekirjoitettu

yhteistyötahon kanssa tutkimukseen liittyvä sopimus. (Liite 4.) Vilkka (2017) huomauttaa, että ennen tutkimuksen alkua on määriteltävä ja hyväksyttävä osapuolten asemat, oikeudet, vastuut ja velvollisuudet.

Tutkimuksen kysely on laadittu kahdella kielellä. Venäjänkieliset vastasivat kyselyihin omalla äidinkielellään ja organisaatiot sekä tuloksien käsittelijät voivat perehtyä lomakkeisiin suomen kielellä. Kyselylomakkeessa on käytetty selkeitä kysymyksiä sekä laadittu avoimia kysymyskenttiä, jotta vastaajat voisivat avoimesti kirjoittaa oman mielipiteensä koetuista ongelmista sekä palveluista. Avointen kysymysten tavoitteena on saada vastaajilta spontaaneja mielipiteitä. (Vilkka 2005, 86, 87.)

Tutkimuksen luotettavuuden arvioinnissa käytetään erilaisia mittaus- ja tutkimustapoja. **Reliaabelius** tai **reliabiliteetti** tarkoittaa toistettavuutta. Määrällisessä tutkimuksessa on kehitetty mittareita, joiden avulla päästään vertailemaan saatuja tuloksia. Mittari laskee vastauksia, joissa toistuu samanlaisia sanoja ja esittää tuloksia, joka lisää reliabiliteettia. (Hirsjärvi 2004, 216.) Reliaabelius tarkoittaa myös tutkimuksen tarkkuutta. Tarkkuutta arvioidaan esim. vastausprosentin, otoskoon ja mahdollisten mittausvirheiden perusteella. (Vilkka 2007, 150.) **Validius** tai **validiteetti** tarkoittaa pätevyyttä, joka ilmaisee miten hyvin tutkimusmenetelmä mittaa tutkittavan ilmiön ominaisuutta (Hiltunen 2009, 3). Tutkimuksen validiteetti vastaa tutkimusongelmaan, tutkimuksessa on määritelty käsitteitä, on tehty tulkintoja, päättelyjä ja tuloksia (Vilpas, [viitattu 20.3.2018]).

Omassa tutkimuksessani reliaabeliutta saattoivat heikentää seuraavat seikat: vastaajat ymmärsivät kysymykset mahdollisesti eri tavalla, kun tutkija on kysymyksellä tarkoittanut. Saattoi olla, että jotkut vastaajat eivät ole vastanneet rehellisesti tai ovat vahingossa kirjanneet vastauksia väärin. Riittävän otoskokona määrällisessä tutkimuksessa pidetään vähintään 30 yksikön otosta (Vilpas, [viitattu 20.3.2018]). Oman tutkimuksen otoskoko oli 120, jota pidän hyvänä ja luotettavana määränä. Tämän lisäksi melkein kaikkiin kysymyksiin saatiin vastauksia, eikä yhtään vastausta jouduttu hylkäämään puutteellisten tietojen vuoksi.

Kyselytutkimuksessa validiteetin onnistumiseen vaikuttaa ensisijaisesti kysymysten laadinta, eli voidaanko kysymysten avulla saada ratkaisuja ongelmiin (Heikkilä 2001,186). Kysymyksiä suunnitellessani laadin yksinkertaiset ja selkeät kysymykset, koska halusin välttää väärinkäsityksiä. Tuloksista näkyi, että vastaajat olivat ymmärtäneet kysymykset niin kuin olin ne tutkijana esittänyt.

4 MAAHANMUUTTO JA VENÄJÄNKIELISET

Suomeen on saapunut paljon maahanmuuttajia viime vuosien aikana. Vuonna 2016 Suomeen muutti ennätysmäärä ihmisiä, 21 prosenttia enemmän kuin edellisinä vuonna (Tilastokeskus, [viitattu 20.12.2017]). Suomeen tullaan monista eri syistä. Mediasta ja uutisista voidaan seurata jokapäiväisesti otsikoita maahanmuuttajista. Mitä tarkoitetaan maahanmuuttajilla ja miksi he tulevat Suomeen? Tässä luvussa annan vastauksia näihin kysymyksiin sekä käsittelen maahanmuuttoon liittyviä toimenpiteitä ja poliittisia lähtökohtia.

4.1 Maahanmuutto ja maahanmuuttajat

Maahanmuuttoa kutsutaan myös siirtolaisuudeksi, joka tarkoittaa, että ihmiset liikkuvat valtioiden rajojen yli tarkoituksena jäädä asumaan kotimaansa ulkopuolelle. Maahan tulevia ihmisiä kutsutaan maahanmuuttajaksi. (Maahanmuutto, [viitattu 17.12.2017].)

Martikainen, Saukkonen ja Säävälä (2013, 33) pohtivat, että usein **maahanmuuttajilla** tarkoitetaan vain maahan tulleita ulkomaalaisia. He määrittelevät, että maahanmuuttajiin kuuluvat myös takaisin palaavat suomalaiset ja heidän jälkeisensä, jotka ovat syntyneet ulkomailla. Väestöliiton mukaan tällaiset henkilöt ovat toisen sukupolven maahanmuuttajia. (Väestöliitto, [viitattu 27.12.2017].)

Väestöliitto määrittelee maahanmuuttajan seuraavasti: maahanmuuttaja on Suomeen muuttanut ulkomaalainen, joka aikoo asua maassa pidempään. **Paluumuuttaja** on henkilö, joka palaa lähtömaahansa. (Väestöliitto, [viitattu 27.12.2017].)

Paluumuuttajalla tarkoitetaan myös henkilöä, jolla on suomalaiset sukujuuret tai läheinen yhteys Suomeen (Infopankki, [viitattu 20.2.2018]).

Siirtotyöläinen on henkilö, joka muuttaa työn vuoksi tilapäisesti asumaan toiseen maahan. **Turvapaikanhakijalla** tarkoitetaan henkilöä, joka on tullut anomaan kansainvälistä suojelua ja oleskeluoikeutta toisesta maasta. **Pakolainen** on henkilö, joka on saanut jäädä maahan suojelun tarpeen vuoksi tai humanitääristä syistä. **Kiintiöpakolainen** on henkilö, jolle on myönnetty pakolaisen asema ja joka kuuluu vastaanottavan maan pakolaiskiintiöön. (Väestöliitto, [viitattu 27.12.2017].)

Tilastokeskuksen mukaan yleinen syy maahanmuuttoon Suomessa on perhesuhteet. Vuonna 2014 Suomeen tulleista ulkomaalaistaustaisista yli puolella (54 %) muuton syynä oli perhesy. Seuraavaksi merkittävin syy oli työ ja opiskelu. Pakolaisuus ja turvapaikanhaku olivat kolmanneksi tärkein syy. (Tilastokeskus, [viitattu 17.11.2017].)

4.2 Kotoutuminen ja kotouttamispolitiikka

Suomessa maahanmuuttajien integraatiosta käytetään termiä kotoutuminen. Helsingin kaupungin verkkopalvelussa löytyy kotoutumisen määrittely. Kotoutumisella tarkoitetaan, että maahanmuuttaja asettuu Suomeen, oppii tietoja ja taitoja, joita hän tarvitsee suomalaisessa yhteiskunnassa, oppii kieltä, löytää työpaikan tai opiskelupaikan ja saa kontakteja suomalaiseen yhteiskuntaan (Helsingin kaupunki, [viitattu 5.10.2017]). Maahanmuuttoviraston sivuilla löytyy seuraava määrittely: kotouttaminen tarkoittaa maahanmuuttajan sopeutumista uuteen maahan sekä hänen paikkansa löytämistä yhteiskunnassa (Maahanmuutto, [viitattu 27.12.2017]).

Kotoutumisprosessi koskee kaikkia maahanmuuttajia ja vaatii kotoutumista edistäviä toimenpiteitä. Kotouttamista edistää lainsäädäntö. Lain tarkoituksena on tukea ja edistää kotoutumista ja maahanmuuttajan mahdollisuutta osallistua aktiivisesti suomalaisen yhteiskunnan toimintaan. (L 30.12.2010/1386). Uusi laki

kotoutumisen edistämisestä (L 1386/2010) tuli voimaan syksyllä 2011 (Martikainen 2013, 95). Ennen uutta lakia Suomen kotoutumispolitiikassa on tapahtunut monia muutoksia, joita käsittelen seuraavassa luvussa.

Kotoutumispolitiikan sanana käytetään erilaisissa sivuistoissa sanaa kotouttamispolitiikka. Työ- ja elinkeinoministeriön sivulla kotouttamispolitiikka määritellään seuraavasti:

Kotouttamispolitiikka tukee maahanmuuttajien työllistymistä sekä yhteiskunnallista yhteenkuuluvuutta kotoutumisen kaksisuuntaisuutta. Kotoutumispolitiikka edistää maahanmuuttajien osallisuutta yhteiskunnan osa-alueilla. (Työ- ja elinkeinoministeriö, [viitattu 22.11.2017].)

Kotoutumispolitiikka on saanut alkunsa 1990-luvulla, jolloin Suomessa alkoi voimakas maahanmuutto. Muuttoliike on aiheuttanut yhteiskunnan muutoksia. Valtio ja kunnat ryhtyivät kotoutumista edistäviin toimiin. Vuonna 1970 Suomeen perustettiin siirtolaisasiain neuvottelukunta, jonka tehtäviin kuuluivat maastamuutto ja paluumuuttokysymykset. Neuvottelukunnan mietintöihin kirjattiin suomalaisen kotouttamispolitiikan keskeinen linjaus. Vuonna 1991 tuli voimaan uusi ulkomaalaislaki, ja vuonna 1995 perustettiin ulkomaalaisvirasto. Vuonna 1997 valtioneuvosto antoi mietinnön, joka kirjattiin pakolais- ja maahanmuuttopoliittiseksi ohjelmaksi. Ohjelman tavoitteeksi oli määritelty kaikkien maahanmuuttajien tehokas kotoutuminen. Pakolais- ja maahanmuuttopoliittisen ohjelman pohjalta hallitus antoi eduskunnalle esityksen turvapaikanhakijoiden vastaanotosta ja maahanmuuttajien kotoutumisesta. Tämä kotoutumislaki tuli voimaan toukokuussa 1999. Lain tavoitteena oli maahanmuuttajien osallistuminen työelämään ja yhteiskuntaan säilyttäen omaa kieltään ja kulttuuriaan. Tässä laissa ei lue suoraan, että suomalaisen kotouttamispolitiikan lähtökohtana on monimuotoisuus ja yhdenmukaisuus. Yhteiskunnalta ja kantaväestöltä odotettiin syrjimättömyyttä ja yhdenvertaisuutta. Tämä edellyttää maahanmuuttajan ja yhteiskunnan välistä vuorovaikutusta, kuinka maahanmuuttaja pystyy käyttämään yhteiskunnan luomia mahdollisuuksia. (Peltola & Metsola 2008, 13; Martikainen 2013, 90-93.)

Laki uudistettiin vuonna 2011, koska syntyi tarve aktiiviselle maahanmuuttopolitiikalle. Uudessa laissa kotoutumisella tarkoitetaan maahanmuuttajan ja yhteiskunnan vuorovaikutteista kehitystä. Sen tavoitteena on antaa maahanmuuttajalle tarvittavia tietoja ja taitoja tukemalla hänen mahdollisuuksiaan oman kielen ja kulttuurin ylläpitämiseen. (Martikainen 2013, 95.)

Kotoutumispolitiikkaan kuuluvat toimenpiteet, joista vastuu on kunnalla ja työ- ja elinkeinotoimistoilla. Kuitenkin kansalaisjärjestöt ovat merkittävä yhteistyökumppaneita, jotka suunnittelevat ja toteuttavat kotoutumista tukevia palveluita. (Kotoutumislain verkkokäsikirja, [viitattu 29.9.2017].)

Maahanmuuttajien kotouttamista varten kunnat laativat kotouttamisohjelman. Koska tutkimus koskee venäjänkielisiä maahanmuuttajia, käsittelen kotoutumista heidän näkökulmastaan. Helsingin Sanomien artikkelissa oli vuosi sitten käsitelty venäjänkielisten kotoutumista. Oli huomattu, että kotoutumisessa on puutteita. Artikkelin kirjoittaja Stanislav Marinets huomaa, että julkista kotoutumista on tarjolla paljon, mutta siihen on yleensä jonot. Järjestöihin otetaan yhteyttä herkemmin. Suuri ongelma on venäläisten asenne, joka johtuu Venäjän propagandasta lastensuojelusta ja huostaanotoista. Ihmiset pelkkävät, että lapset viedään perheistä heti, jos jotain tapahtuu. (Mansikka 2016.)

4.3 Helsingin ulkomaalaispolitiikka

Helsingin kaupunki on seurannut ulkomaalaispolitiikkaa ja vuonna 1995 valmistui Helsingin ulkomaalaispolitiikka -niminen mietintö. Helsingin kaupungin ulkomaalaispolitiikan tavoitteena oli kaupungin muuttuminen kansainväliseksi, monikulttuuriseksi. Mietinnössä pidettiin ulkomaalaisten työllistymisen suurimpana esteenä kielitaidon puutetta, muina ongelmina oli mainittu ammatillisen koulutuksen puute, kulttuuriset erot sekä työpaikoilla ulkomaalaisiin mahdollisesti kohdistetut negatiiviset asenteet. (Kuntoutussäätiö 2008,14.) Joronen (2005, 66) korostaa, että vuonna 1999 tärkeäksi aiheeksi on noussut Helsingin kaupungin ensimmäinen

Maahanmuuttajien kotouttamisohjelma. Ohjelma on päivitetty vuosien myötä. Viimeinen kotouttamisohjelma muodostaa valtuuston hyväksymän strategiaohjelman, sen nimi on Maahanmuutto ja monimuotoisuus Helsingissä 2013-2016 (Helsingin kaupunki, [viitattu 29.9.2017]).

Helsingin maahanmuuttaja- ja monimuotoisuuspolitiikan tavoitteena on kaikkien maahanmuuttajien aktiivinen osallisuus yhteiskunnassa. Monimuotoisuuspolitiikan mukaan kaikki helsinkiläiset äidinkieleensä, kansalaisuuteensa ja syntymämaahansa katsomatta voivat tuntea itsensä helsinkiläisiksi. Maahanmuuttajapolitiikan tärkeimpiin päämääriin kuuluu nopea työllistyminen, mielekkäät urapolut sekä lasten ja nuorten koulutusurat. Monimuotoisuuspolitiikan toimenpiteet koskevat työllistymistä ja koulutusta. Pääideana on maahanmuuttajien osaamisen tunnistaminen ja osaamisressurssien saaminen työmarkkinoille. Tämä edellyttää yhteistyötä elinkeinoelämän, korkeakoulujen ja työhallinnon kanssa. Strategia kehottaa parantamaan maahanmuuttajataustaisten helsinkiläisten työllistymisen mahdollisuuksia parantamalla opinto-ohjausta, suuntaamalla oppisopimuskoulutusta ja tuettua työllistämistä. (Helsingin kaupunki, [viitattu 29.9.2017]).

Monimuotoisuus Helsingissä pyritään huomioida rekrytoinnissa, työnjohdossa, perehdyttämisessä ja henkilöstön kehittämisessä. Helsingin kaupungin tavoitteena on maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden määrän lisäämisen henkilöistöissä. (Helsingin kaupunki, [viitattu 19.12.2017].)

4.4 Venäjänkieliset maahanmuuttajat

Venäjänkieliset - termillä viitataan henkilöön, joka osaa puhua venäjän kieltä (Varjonen 2017,9). Lehtonen (2016,18) kirjassaan Venäjänkieliset Suomessa tuo esiin artikkelin, jossa huomaa, että venäjänkielisten määrä on kasvanut Suomessa merkittävästi viimeisten 20 vuoden aikana. Venäjänkieliset tulevat Venäjältä ja Virosta.

Tuoreiden tilastojen mukaan vuoden 2016 alussa Helsingin alueella vieraskielisten yleisin äidinkieli on venäjä. Venäjää puhui 17176 henkilöä eli joka viides vieraskielinen. Prosenttiluvuissa Helsingin alueen vieraskielistä 21 prosenttia puhui venäjää. (Hiekkavuo 2017,10.)

Hannikainen (2000, 476) jakaa 1990- luvulla Suomeen muuttaneet venäjänkieliset kolmeen ryhmään. Suurimpaan ryhmään kuuluvat inkerinsuomalaiset ja muut syntymäperältään suomalaiset. Toinen ryhmä on venäläiset, jotka tulivat Suomeen työ- tai perhesyistä. Kolmas ryhmä koostuu entisistä venäläisistä, jotka muuttivat Suomeen entisiltä Neuvostoliiton alueilta. He puhuvat venäjän kieltä. He ovat pieni ryhmä. Niemi (2007) lisää tähän jaotteluun neljännen ryhmän. Tähän ryhmään kuuluvat syntymäperältään olevien suomalaisten lapset ja heidän puolisonsa, jotka puhuvat venäjää.

4.5 Inkerinsuomalaiset

Muuttoliike vilkastui 1990-luvulla inkerinsuomalaisten ja muiden paluumuutto-oikeuden saaneiden perusteella. Inkerinsuomalaiset ovat suurin ryhmä Suomeen maahan muuttaneista venäjänkielisistä. Presidentti Mauno Koivisto antoi esityksen vuonna 1990, josta on saanut alkun paluumuutto-ohjelma inkerinsuomalaisille eli Neuvostoliiton alueella asuville henkilöille, joilla on suomalaisia sukujuuria. Mähönen ja Yijälä (2016,18) viittaavat Heikkisen (2003) kuvaamaan paradoksiin. Inkeriläisten paluumuuton takia Suomeen odotettiin suomalaisia, mutta tuli tuhansia venäläisiä.

Siirtolaisuusinstituutin professori Ismo Söderling arvioi, että venäjänkielisten määrä Suomessa kasvaa yhä enemmän. Hänen mukaan vuonna 2050 venäjänkielisten osuus koko väestöstä lähenee viittä prosenttia. (Rigatelli, [viitattu 5.10.2016].)

Paluumuutto-ohjelman aikana Suomeen on muuttanut noin 30- 35 000 inkerinsuomalaista paluumuuttajaa perheenjäsenineen (Maahanmuuttovirasto, [viitattu 22.1.2018]). Inkerinsuomalaiset ovat heikossa asemassa, koska työttömyys, syrjintä ja puutteellinen kielitaito vaikeuttavat sopeutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Sitä huolimatta harva heistä harkitsee tutkimuksen mukaan muuttoa takaisin Venäjälle. (Vihavainen 2016.)

5 SOSIAALISET ONGELMAT

Sosiaaliset ongelmat on moniulotteinen käsite, josta on monia tulkintoja vanhassa kirjallisuudessa. Professori Kyösti Urponen jakaa sosiaaliset ongelmat taloudelliseen toimeentuloon ja sosiaaliin suhteisiin. Alf Rönby sekä Åke Elmervät käsittelevät sosiaalisia ongelmia yhteiskunnallisten olosuhteiden näkökulmasta. Heidän teoriansa mukaan, mikäli yhteiskunta ei turvaa kelpollisia olosuhteita ihmiselle, hän joutuu kärsimään. Jorma Sipilä esittelee sosiaalisten ongelmien kahta tyyppiä: selviytymisongelmat ja sopeutumisongelmat. (Hyvinvointiongelmat [Viitattu 3.10.2017].)

Nykyisessä kirjallisuudessa sosiaaliset ongelmat jaetaan avuttomuuteen, poikkeavuuteen ja köyhyyteen. Avuttomuutta ymmärretään ihmisen toimintakyvyttömyytenä. Poikkeavuus nähdään sopeutumattomuutena yhteisön tai yhteiskunnan normeihin tai sääntöihin. Köyhyydellä tarkoitetaan taloudellista puutetta. Köyhyys jaetaan absoluuttiseen ja suhteelliseen. (Ihalainen & Kettunen 2016,127,130.)

Kyselyistä saatujen vastausten perusteella olen erotellut neljä ongelmaa, jotka tulivat esiin venäjänkielisten työttömien keskuudessa. Nämä ovat köyhyys, yksinäisyys, syrjintä ja masennus. Näitä ongelmia käsittelen seuraavassa teoriasuudessa.

5.1 Köyhyys

Köyhyys jaetaan absoluuttiseen ja suhteelliseen köyhyyteen. Absoluuttisella köyhyydellä tarkoitetaan aliravitsemusta, nälkää ja perustarpeiden tyydyttämisen puutetta. Suhteellisella köyhyydellä tarkoitetaan kykenemättömyyttä saavuttaa yhteiskunnassa yleisesti odotettua elintaso. (Moisio 2006, 639.)

Määritelmien mukaan absoluuttista köyhyyttä Suomessa ei ole. On olemassa kaksi tapaa tarkastella köyhyyttä: tulotilastojen ja toimeentulotukea saavien kotitalouksien tarkastelu. (Isola & Suominen 2016, 25,26, 40.)

Tutkimusjoukko koostuu pääkaupunkiseudulla asuvista venäjänkielisistä työttömistä. Otan kaupungissa asuvan näkökulman tarkastellessani köyhyyttä. Omasta kokemuksesta tiedän, miten asuinympäristö vaikuttaa taloudelliseen tilanteeseen. Huomasin, että maaseudulla asuessa elinkustannukset olivat pienemmät.

Simpura ja Kauppinen (2009, 18) tekevät katsauksen kaupunkiköyhyyteen. He näkevät kaupunkiympäristön uhkana taloudelliselle tilanteelle korkeampien elinkustannuksien ja vaikeamman asuntotilanteen vuoksi.

Toimeentulontuen saaminen viittaa köyhyyteen. Näin Ahola ja Hiilamo (2013) määrittelevät työttömien toimeentulotuen saajien asemaa. Heidän mielestään toimeentulotuen saajien tulot eivät ilman toimeentulotukea riitä elämään liittyvien perustarpeisiin. Isola ja Suominen (2016) tuovat esiin, että toimeentulotuen saajat ovat köyhempinä ja huonompiosaisia kuin muut tulojen saajat. Heillä ei ole mahdollisuutta varautua ylittäviin kustannuksiin. Linnanmäki (2009) pohtii, että toimeentulotuenkäyttö indikoi väliaikaista pienituloisuutta. Hän tarkastelee toimeentulon käyttöä maahanmuuttajien kesken. Tärkeänä syynä toimeentulotuen saamiselle on määritelty korkea työttömyysaste. Esimerkiksi vuonna 2007 Työministeriön mukaan (2007) maahanmuuttajien työttömyysaste on ollut kolminkertainen muuhun kantaväestöön verrattuna. (Linnanmäki 2009, 145.) Tämän jälkeen ulkomaalaistaustaisten työttömien määrä on lisääntynyt merkittävästi. Vuodesta 2013 - 2014 ulkomaalaisten työttömyysaste nousi yli kahdella prosenttiyksiköllä. (Hiekkavuo 2017, 34.)

Maahanmuuttajat saavat toimeentulotukea selkeästi kantaväestöä enemmän. Tämä johtuu siitä, että maahanmuuttajat tarvitsevat toimeentuloturvaa heti maahanmuuton jälkeen. He pääsevät työmarkkinoille kantaväestöä hitaammin. (Tervola & Verho 2013, 72.) Tervolan ja Verhon työraportissa (2014) on esitetty maahanmuuttajien etuuskien saaminen. On huomattu, että maahanmuuttajat

käyttävät asumistukea yli kaksi kertaa kantaväestöä useammin. Asumistukea maksetaan erityisesti pienituloisille.

Yijälä (2016) tuo esille Lindqvistin (2013) näkemyksen köyhyydestä. Hän määrittelee köyhyyden subjektiivisen kokemuksen kautta. Kun köyhyyttä mitataan, henkilöä pyydetään arvioimaan, kuinka perheensä rahat riittävät kuukausittaisten menojen maksamiseen. Mikäli subjektiivinen arvio puuttuu, köyhyyttä mitataan toisella tavalla. Se kotitalous, joka on saanut yhtenä kuukautena toimeentulotukea, tulkitaan köyhäksi. Yijälä (2016) huomaa, että Kangas ja Ritakallio (1996) pitävät yhtenä köyhyyden mittarina Suomessa toimeentulotuen tarvetta. (Yijälä 2016, 38, 39.)

5.2 Syrjintä

Lepola (2006) esittelee syrjintäkäsitetä. Syrjintää nähdään ihmisten välisiin eroihin perustuvana ei-hyväksyttävää erotteluna. (Lepola & Villa 2006,9.) Syrjintä Suomessa on laissa kielletty. Yhdenvertaisuuslain (L 21/2004) mukaan ihmistä ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän perusteella. Syrjintä on kielletty myös työsopimuslaissa. Työsopimuslaki (L 55/2001) määrittää, että työnantaja ei saa ilman hyväksyttävää syytä asettaa työntekijöitä eri asemaan kansallisen tai etnisen alkuperän vuoksi.

Aalto, Larja ja Liebkind (2010) omassa tutkimuksessa käsittelevät syrjintää rekrytointitilanteissa. He jakavat työhönottosyrjinnän välittömään ja välilliseen. Työsuojeluhallinnon mukaan syrjintä on **välitöntä**, kun henkilöä kohdellaan epäsuotuisammin kuin toista vastaavassa tilanteessa. **Välillinen** esiintyy, kun henkilö johtuu epäedulliseen asemaan muiden nähden. (Työsuojelu, [viitattu 27.12.2017].) Välitöntä syrjintää voi esiintyä työhaussa, esimerkiksi, jos työnantaja ilmoittaa välittömästi, ettei ota työhön tiettyä etnistä alkuperää olevia työntekijöitä ja välillisen syrjinnän esimerkkinä voi olla tilanne, jos työhaussa edellytetään

täydellistä suomen kielen taitoa tai varusmiespalveluksen suorittamista. (Aalto, Larja & Lienkind 2010, 11.)

Suomessa on huomattu työmarkkinoilla esiintyvää etnistä syrjintää. Erot työttömyysasteissa eivät kuitenkaan johdu pelkästään syrjinnästä, vaan heikko työmarkkina-asema voi viitata koulutustasoon. Syrjintä koskee maahanmuuttajia myös työnhaussa. Maahanmuuttajien on yhä vaikeampi työllistyä tai saada koulutustaan vastaavaa työtä. (Aaltonen, Joronen & Villa 2008, 87, 144.)

Karolina Miller esittelee omassa artikkelissa työhönottosyrjintää, joka koskee venäjänkielisiä työhakijoita. Artikkelin tekijä ja hänen kaverinsa ovat osallistuneet tutkimukseen, joka koskee työhönottosyrjintää. Molemmat ovat käyttäneet valeidentiteettiä työhaussa. Toisella oli venäläinen sukunimi ja toisella suomalainen työhakuilmoituksessa. Molemmilla oli samanlainen työkokemus. Tutkimus on osoittanut, että venäjänkieliset työnhakijat joutuivat lähettämään kaksi kertaa enemmän työhakemuksia kuin suomalaiset työnhakijat. (Miller 2017.)

Biaudet (2010) huomaa, että syrjintä työhönotossa on todellinen ongelma, joka koskettaa kaikkia maahanmuuttajaryhmiä etnisestä taustasta riippumatta. Hän pohtii, että työnantajien epäluottamus ei välttämättä tarkoita syrjintää, vaan se johtuu ennakkoluuloista, jotka liittyvät hakijan kielitaitoon ja koulutukseen. Kyse on siis työnantajan omista asenteista ja tiettömyydestä.

Tutkimukset kuitenkin osoittavat, että venäjänkielinen nimi työhakemuksessa vähentää mahdollisuuksia saada kutsun työhaastatteluun Suomessa. Venäjänkielisiä syrjitään 45 %:ssa työhakutapauksista. Venäjänkielisen työnhakijan tarvitsee lähettää kaksi kertaa enemmän työhakemuksia kuin suomenkielisen työnhakija. (Tanttu 2009, 35; Larja ym. 2012, 179.)

Varjonen (2017) viittaa laajan EU-tutkimuksen (2009), jossa kävi ilmi, että yksi neljästä Suomessa asuvasta venäläistaustaisesta koki syrjintä vuonna 2008 edeltäneen 12 kuukauden aikana. Varjonen huomaa, että Ylen vuonna 2015 tehdyssä kyselyssä kävi ilmi, että joka kolmas venäjänkielisistä vastaajista koki negatiivista kohtelua siitä syystä, että hän on venäjänkielinen.

Syrjintäkokemukset heikentävät hyvinvointia ja lisäävät stressioireita. Tutkimusten mukaan syrjintäkokemuksilla on suora yhteys henkiseen terveyteen. Syrjintää kokeneilla lisääntyvät ahdistus, masentuneisuus ja apatia. (Jasinskaja-Lahti & Liebkind 2005, 376.)

5.3 Yksinäisyys

Yksinäisyys on ilmiö, joka liittyy henkilökohtaisiin kokemuksiin eli se nähdään subjektiivisena ilmiönä. Heiskanen (2011) viittaa Peplaun ja Perlamnin (1982) yksinäisyyden määrittelyyn. He näkevät yksinäisyyden sosiaalisten suhteiden puuttumisena, henkilökohtaisena kokemuksena, joka on ahdistavaa ja epämiellyttävää, joka eroaa sosiaalisesta eristyneisyydestä. Ihminen voi tuntea itseään yksinäiseksi, vaikka olisi ihmisten seurassa ja samalla ihminen voi olla vailla sosiaalisia kontakteja eikä tunne yksinäisyyttä.

Heiskanen (2011) jaottelee yksinäisyyden Saariston (2007) mukaan fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen. Yksinäisyydelle on monta syytä. Se voi johtua ihmisestä itsestään, ulkopuolisista syistä tai elämäntilanteesta. Fyysisen yksinäisyyden syinä esiintyvät pitkät etäisyydet, huonot yhteydet ja liikuntarajoitteet. Psyykkisen yksinäisyyden syyt ulottuvat sairauksiin, elämänkriiseihin ja vuorovaikutuksellisiin esteisiin. Sosiaalisen yksinäisyyden syinä ovat kavereiden puute, muutot, eriarvoisuus ja vieraat kulttuurit. Yksinäisyys voi liittyä ajankohtaan. Se jaetaan tilapäiseen ja pitkäaikaiseen. Elämäntilanne aiheuttaa usein tilapäistä yksinäisyyttä. Ihmiset kokevat yksinäisyyttä uudelle paikakunnalle muuton jälkeen, toiset kokevat sitä oman tai läheisten sairastumisen seurauksena.

Eräsaari (2011) näkee yksinäisyyttä köyhyyden seurauksena. Köyhyys yksinäistää ihmisiä. Köyhyyden takia ihmiset joutuvat luopumaan ihmissuhteistaan. Lapset eivät osallistuu harrastuksiin, vanhemmat eivät järjestä juhlia. Nykyään julkiset palvelut eristävät ihmisiä ja lisäävät yksinäisyyttä. Ne painottavat kirjallista asiointia. Ihminen ei pääsee keskustelemaan omista ongelmistaan kasvotusten. Julkiset palvelut torjuvat ihmisiä, mikä luo turvattomuuden ja epätoivon tunnetta.

Maahanmuuttaja kokee yksinäisyyttä vieraassa maassa, mikä ilmenee yhteisöön kuulumattomuutena. Ihminen on kaikille tuntematon, erilainen ja yhteiskunnallisesti olematon. Yksinäisyys kuuluu luonnollisesti maahanmuuttoon. Silloin, kun ihminen sijoittuu kahden kulttuuriin väliin, hän sopeutuu, mutta tuntee itsessä erilaisuutta, minkä takia, hän on aina vieras. Yksinäisyys pahenee kielellisestä syystä, kun ponnistukset kielen opiskelussa eivät tuo tuloksia. (Kopylova 2011, 123-129.)

Yksinäisyys liittyy vahvasti masennukseen. Se nähdään masennuksen riskitekijänä. Se lisää ihmiselle turvattomuuden tunnetta. (Hiilamo 2011, 98.)

5.4 Masennus

Masennusta pidetään Suomessa yleisenä sairauksena, jota ihmiset kärsivät joissain elämän vaiheessa jopa viidesosa suomalaisista (Kampman ym. 2017, 5).

Masennusta määritellään kuten mielipahaa ja alakuloisuutta. Siihen liittyy alemmuudentunnetta, syyllisyyttä, häpeää ja toivottomuutta. Masennus subjektiivisena kokemuksena on mielialan synkkyyttä ja toivottomuutta. (Kopakkala 2015, 17, 123.)

Masennukseen liittyvät tekijät ovat sekä perinnöllisiä että ympäristötekijöitä. Tietyt elämäntapahtumat, yksinäisyys, lapsuuden traumat ja persoonallisuuden piirteet saattavat altistaa ihmisen masennukselle. Yleisimpiin masennusoireisiin kuuluvat unihäiriöt, yleinen väsymys, mielihyvän ja ilon puute, voimakkaat syyllisyyden tunteet, arvottomuuden tunne ja itsetunnon lasku, kipuoireet, painon ja ruokahalun muutokset, toivottomuus ja kuolemaan liittyvät ajatukset. (Vastaamo, [viitattu 17.1.2018].)

Kerkkäsen ja Säävälän (2015) tekemässään katsauksessa aikaisempiin tutkimuksiin on esitelty, että venäläistaustaisilla maahanmuuttajilla on havaittu vakavia masennus- ja ahdistusoireita selvästi kantaväestöä yleisemmin. Tutkituilla venäläistaustaisilla naisilla vakavia masennusoireita oli tutkimusten mukaan joka neljännellä.

Mielenterveyspalvelujen käyttö venäläistaustaisten ryhmissä on yhtä yleistä kuin koko väestöllä keskimäärin ja vakavien masennusoireiden esiintyvyys on tässä ryhmässä huomattavasti koko väestöä yleisempää. Mielenterveysongelmat saattavat vaikeuttaa maahanmuuttajien kielen oppimista sekä uuteen kulttuuriin sopeutumista. Ne haittaavat kotoutumisprosessia ja altistavat maahanmuuttajia syrjäytymiselle. (Castaneda 2012, 157.)

Kerkkänen ja Säävälä (2015) viittaavat Millerin ja Chandlerin (2002) pohdintaan mielenterveyden riskitekijöistä, jotka ilmenevät uuteen maahan asettumisen yhteydessä. Ne ovat työttömyys, taloudelliset ongelmat ja sosiaalinen eristyneisyys. Myös he huomaavat Priestin (2013) ajatuksen siitä, että syrjintä- ja rasismikokemukset heikentävät maahanmuuttajien mielenterveyttä merkittävästi.

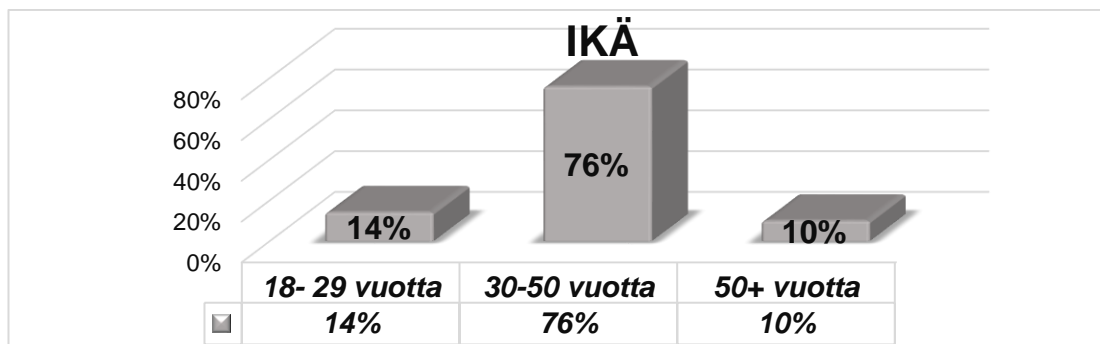
Masennuksen riskitekijöinä tässä tutkimuksessa voidaan nähdä esiintyviä työllistymisongelmia, yksinäisyyttä, syrjintäkokemuksia ja muita haasteita, jotka heikentävät venäjänkielisten mielenterveyttä.

6 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Kyselyyn osallistui yhteensä 120 venäjänkielistä kolmen viikon aikana. Kysely oli julkaistu Facebookissa, venäjänkielisten keskustelufoorumissa sekä venäjänkielisten sosiaalisessa verkossa.

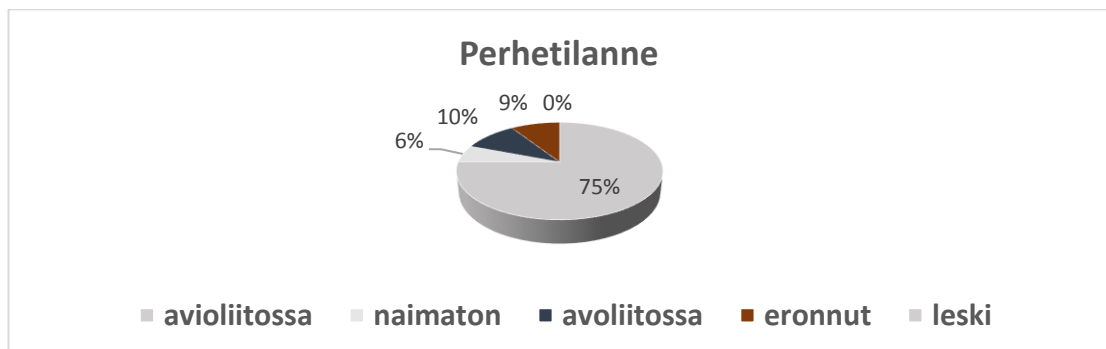
6.1 Taustatiedot

Suurin osa kyselyyn vastanneista oli iältään 30 - 50 - vuotiaita. Yli 50 - vuotiaita sekä 18 -29 - vuotiaista on alle 15 %. (Kuvio 1.) Aktiivisina vastaajina ovat naiset, 92 %, ja miehiä vastaajista oli vain 8 %.

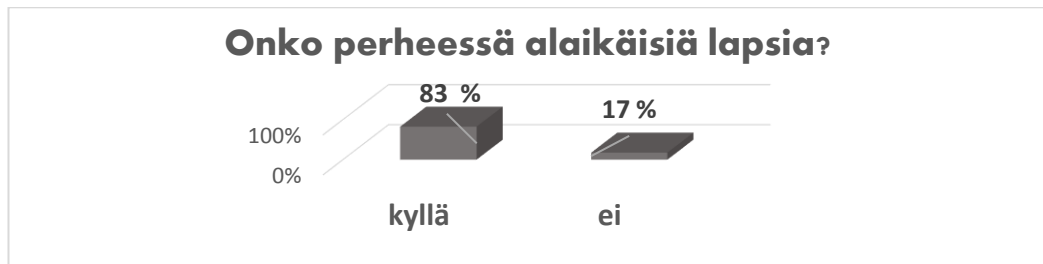
Kuvio 1. Ikä

Kyselyyn vastanneista 75 % oli avioliitossa, 10 % avoliitossa, 9 % eronneita ja 6 % naimattomia. (Kuvio 2).

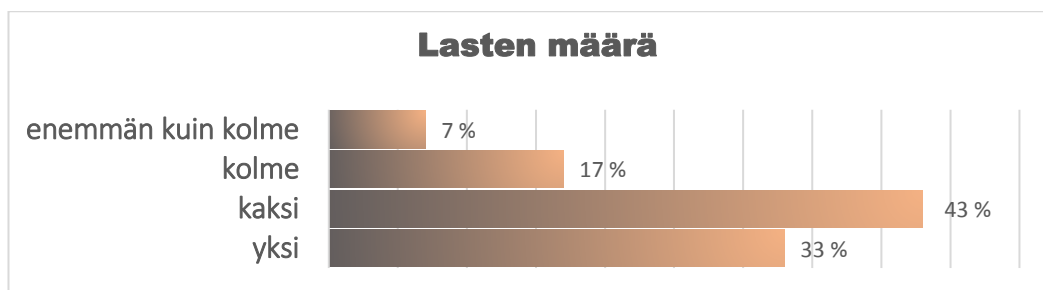

Kuvio 2. Perhetilanne.

Seuraavaksi vastaajilta oli kysytty tietoja alaikäisistä lapsista. Tulosten mukaan 83 %:lla vastaajista on alaikäisiä lapsia ja 17 %:lla ei ole alaikäisiä lapsia. (Kuvio 3). Suurella osalla vastaajista on kaksi lasta perheessä, enemmän kuin kolme lasta on 7 %:lla. (Kuvio 4).

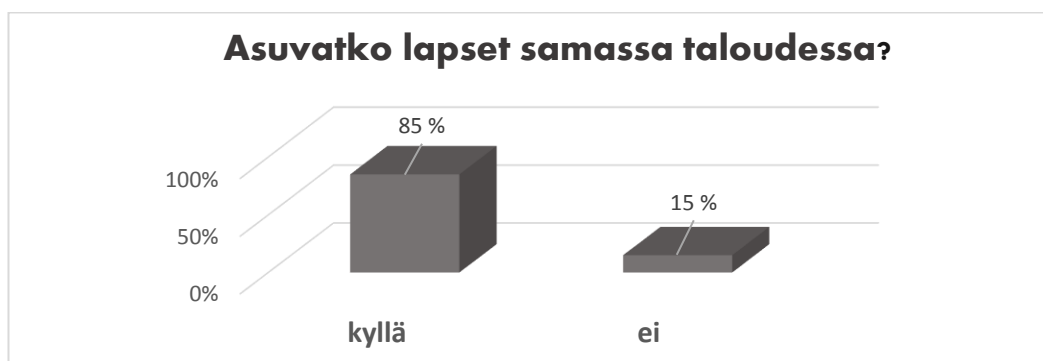

Kuvio 3. Alaikäisiä lapsia perheessä.

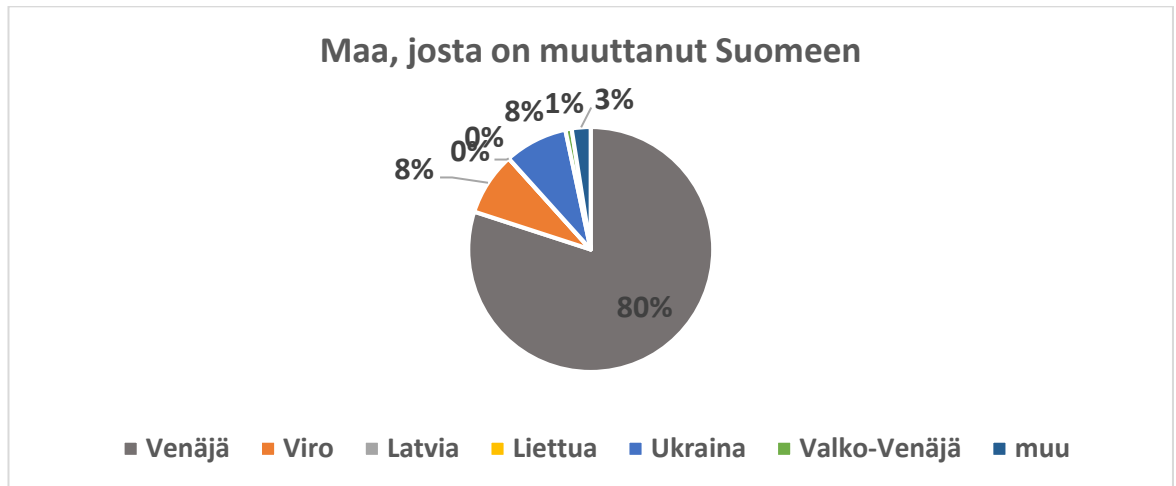
Kuvio 4. Lasten määrä perheessä.

85 %:lla vastaajista lapset asuvat samassa taloudessa ja 15 %:lla lapset eivät asu samassa taloudessa (Kuvio 5).

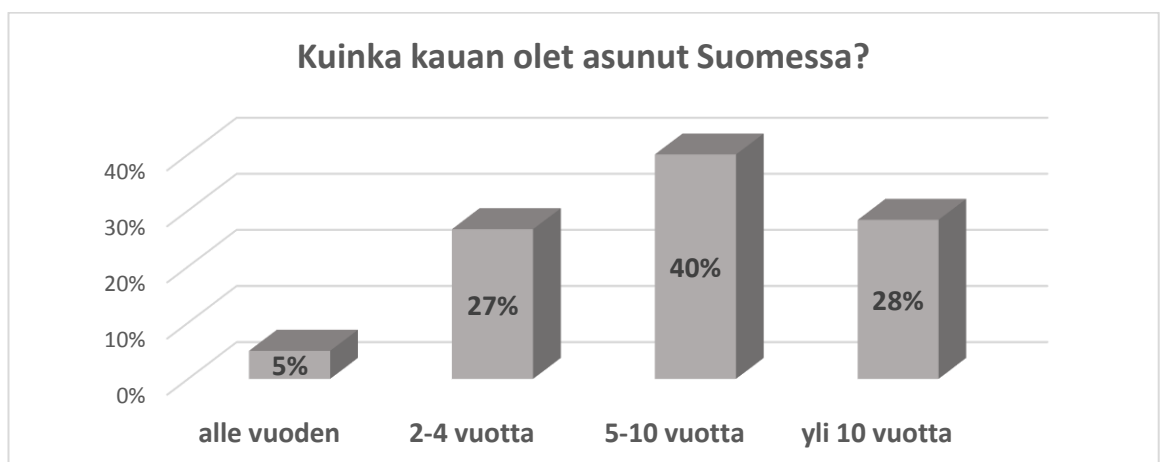
Kuvio 5. Lasten kuuluminen samaan talouteen

Suurin osa kyselyyn vastanneista venäjänkielisistä on muuttanut Suomeen Venäjältä (80 %), toiseksi eniten on Virossa ja Ukrainasta (8 %), Valko-Venäjältä 1%. Muista maista on muuttanut 3 prosenttia. Muihin maihin kuuluvat Uzbekistan ja Israel. (Kuvio 6.)

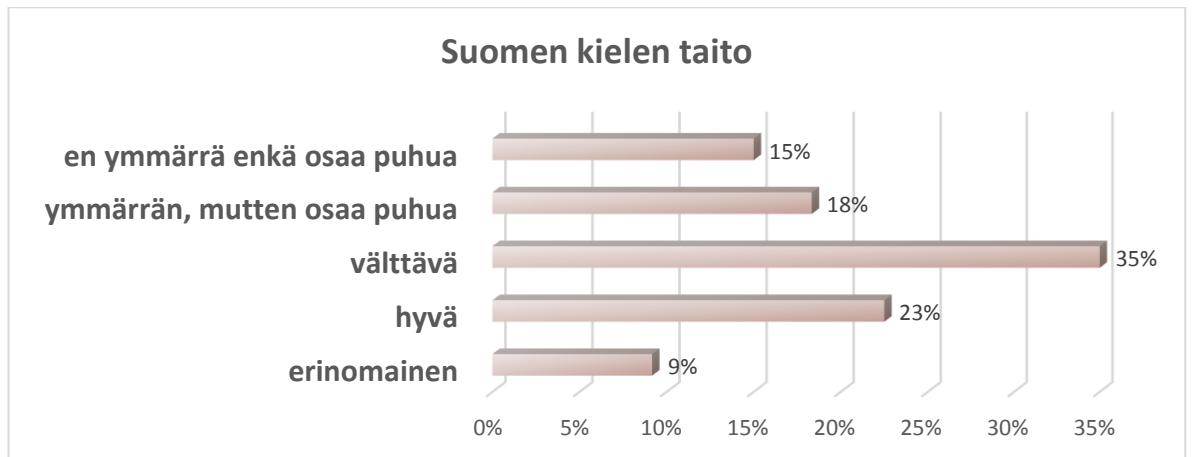
Kuvio 6. Maa, josta on muuttanut Suomeen

40 % vastaajista on asunut Suomessa 5 - 10 vuotta, 28 % yli 10 vuotta, 27 % on asunut kahdesta neljään vuoteen ja alle 5 % on asunut Suomessa alle vuoden. (Kuvio 7).

Kuvio 7. Asuinvuosia Suomessa

Suomen kielen taito on suurella osalla vastanneista huono: 35 % kokee oman suomen kielen taitonsa välttävänä, 18 % ymmärtää suomen kieltä, mutta eivät osaa sitä puhua, 15 % ei ymmärrä eikä osaa puhua suomen kieltä. Hyvänä suomen kielen taitoaan pitää 23 % vastanneista ja erinomaisena 9 %. (Kuvio 8.)

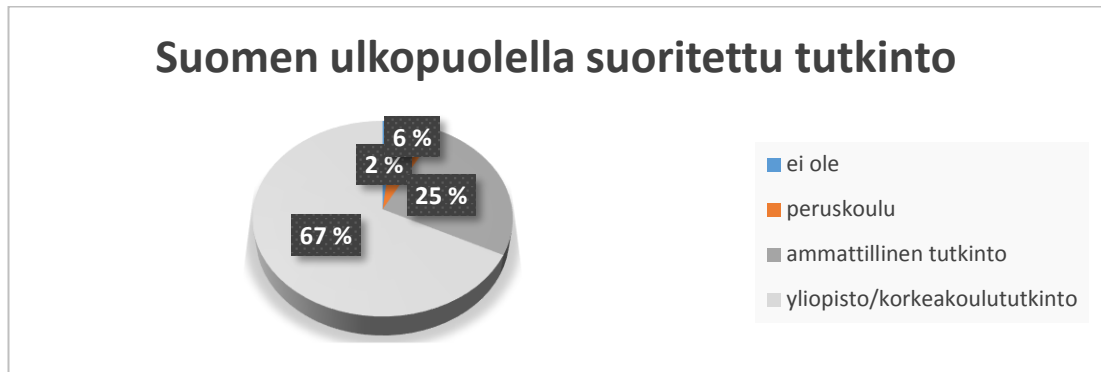
Kuvio 8. Suomen kielen taito

Seuraavaksi oli kysytty venäjänkielisten suoritetut tutkinnot Suomessa sekä Suomen ulkopuolella. Tulosten mukaan 54 %:lla venäjänkielisillä ei ole mitään Suomessa suoritettua koulutusta. 30 % vastanneista on suorittanut ammatillisen tutkinnon ja 16 % on valmistunut yliopistosta tai ammattikorkeakoulusta. (Kuvio 9.)

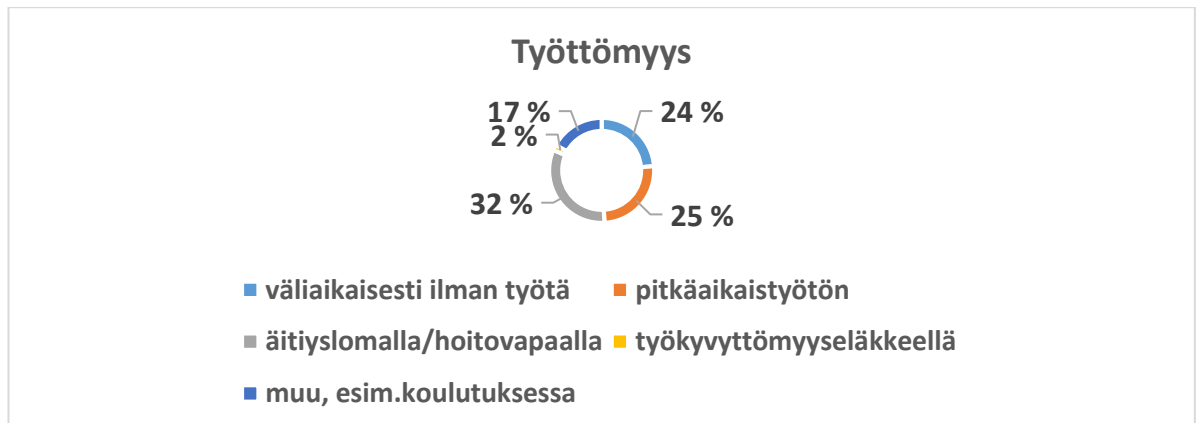
Kuvio 9. Suomessa suoritettu tutkinto

Venäjänkielisistä vastanneista 67 %:lla on yliopisto- tai korkeakoulututkinto, 25 %:lla on ammatillinen tutkinto, alle 10 % ei ole suorittanut mitään koulutusta Suomen ulkopuolella tai on käynyt peruskoulua (Kuvio 10).

Kuvio 10. Suomen ulkopuolella suoritettu tutkinto

32 % vastanneista on työttömiä, koska he ovat tällä hetkellä äitiyslomalla tai hoitovapaalla, 24 % on väliaikaisesti Te-toimiston asiakkaita (alle vuoden) ja 25 % pitkäaikaistyöttömiä. 17 % on joko kieli- tai työvoimakoulutuksessa. 2 % on työkyvyttömyyseläkkeellä. (Kuvio 11.)

Kuvio 11. Työttömyys.

6.2 Ammatti ja viimeisin työkenttä

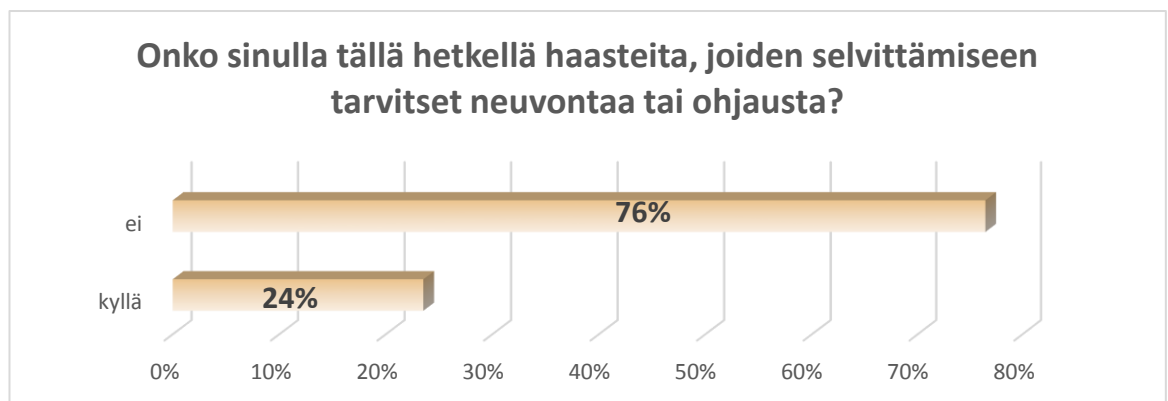
Kyselyssä oli kysytty vastaajien ammatit ja viimeinen työtausta. Tarkoituksena oli selvittää, onko vastaaja työskennellyt omalla alalla. Vastaajien kesken yleisiä

ammatteja ovat opettaja (13 vastaajaa), insinööri (12), ekonomi (12) ja kirjanpitäjä (8). Muita ammatteja ovat psykologi, assistentti, mekaanikko, teknologi, manageri, analyytikko, biologi, myyjä, kokki, asianajaja, arkkitehti, filosofian tohtori, meteorologi, taidekriitikko, ompelija, taitelija, toimiston työntekijä, tulkki, toimittaja, sähköasentaja, tarjoilija sekä sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia (lähi-, sairaan-, hammashoitaja, puheterapeutti, nuoriso- ja sosiaalityöntekijä)

Suurin osa vastaajista, joilla on korkeakoulututkinto, on viimeksi tehnyt töitä siivousalalla, varastontyöntekijöinä, pakkaajina, kokoonpanijana, hoitajina ja keittiöapulaisina. Osa vastaajista on ehtinyt tehdä töitä omalla alalla, jotkut ovat merkanneet vastauksiin, että oman alan työssä ovat olleet ennen Suomeen muuttua.

6.3 Vastaajien kokemia haasteita

73 % vastanneista ei koe tällä hetkellä haasteita, joiden selvittämiseen he olisivat tarvinneet neuvontaa tai ohjausta. 24 % on haasteita ja he ovat sitä mieltä, että olisi hyvää saada neuvontaa ongelman selvittämiseen. (Kuvio 12.)

Kuvio 12. Tällä hetkellä olevia haasteita.

Merkittäväksi ongelmaksi vastanneet olivat laittaneet suomen kielen matalan tason, vaikeaan työllistymisen ja haasteita työnhaussa. Vastaajat ovat kokeneet syrjintää työnhakutilanteissa. Vastanneet olivat huomanneet, että lähetettyihin työhakemuksiin ei vastata, haastatteluihin ei kutsuta. Toiseksi tuli esiin byrokratia, pitkät jonot ja se, että lomakkeita on hankala täyttää. Seuraavaksi vastaajat olivat

nimenneet ongelmaksi Suomen lakien ja verojen tietämättömyyden. Yksi vastanneista mainitsi tarvitsevansa apua velkaneuvonnassa. Myös terveydenhuolto ja pitkäaikaissairaus oli koettu tärkeäksi haasteeksi.

Työnhakuprosessissa en pääse edes ensimmäisen vaiheen läpi, minua ei kutsuta työhaastatteluun.

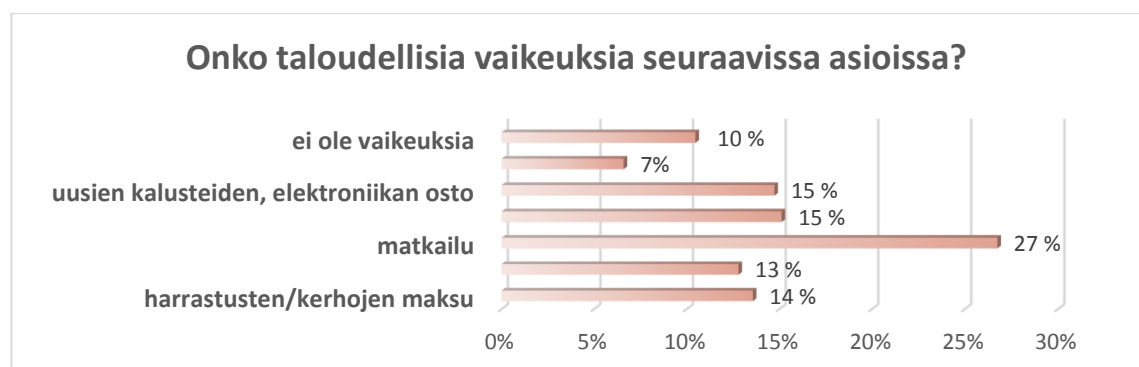
Lähetän 10-20 CV:ta eri firmoihin, jotka erikoistuvat kirjanpitoon, joko minua ei valita tai en saa vastausta lähetetylle kirjeelle.

Työnhaku ja työhakemukset eivät ole toimivia, ei tule kutsua työhaastatteluun.

Kelassa paperit on vaikeata täyttää.

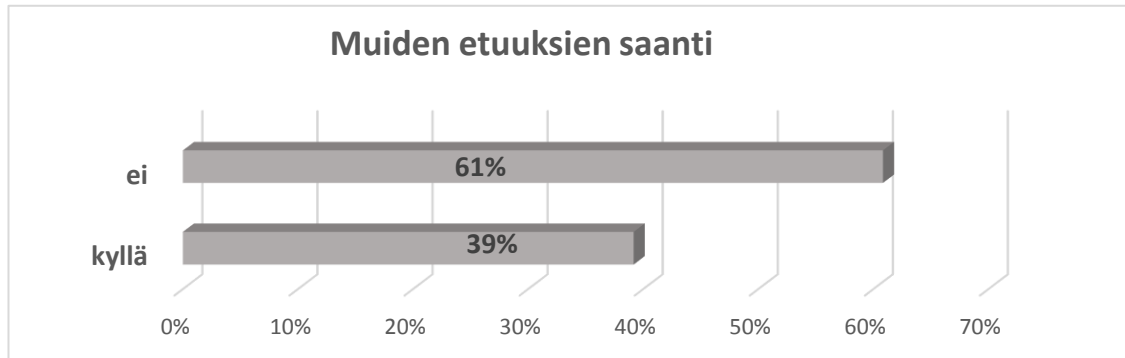
6.4 Taloustilanne

Tulosten mukaan työttömät venäjänkieliset kokivat vaikeuksia uusien tavaroiden hankkimisessa sekä matkailussa. Harrastusten ja kerhojen maksaminen oli vaikeaa 14 prosentille vastaajista. Hankalalta tuntui myös vapaa-ajan vietto. Muita vaikeuksia olivat terveyspalvelujen, vuokran, lainanlyhennysten sekä laskujen maksaminen. 10 prosentilla vastanneista ei ollut mitään taloudellisia vaikeuksia. (Kuvio 13.)

Kuvio 13. Taloudellisia vaikeuksia

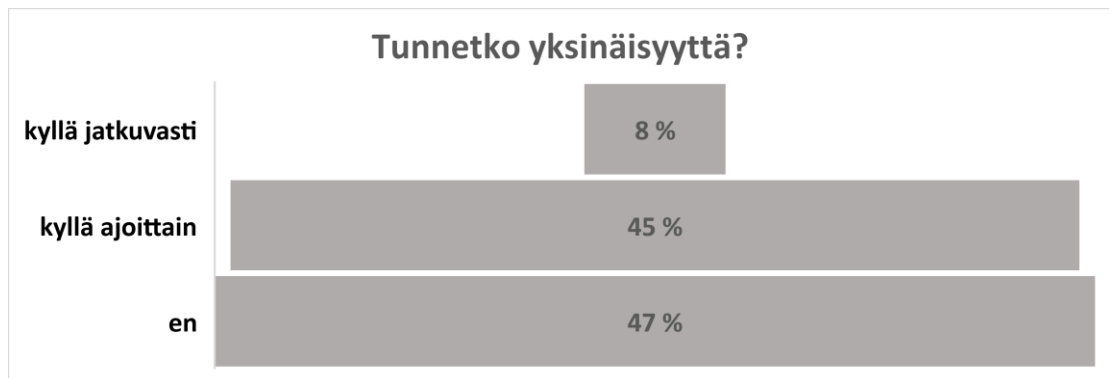
Vastaajista 61 % ei saa muita etuuksia kuin toimeentulotuen, työmarkkinatuen tai kodinhoitotuen. Muilla etuuksilla kyselylomakkeessa tarkoitetaan asumistukea ja täydentävää- tai ehkäisevää toimeentulotukea. (Kuvio 14.)

Kuvio 14. Etuuksien saanti

6.5 Sosiaalinen toimintakyky

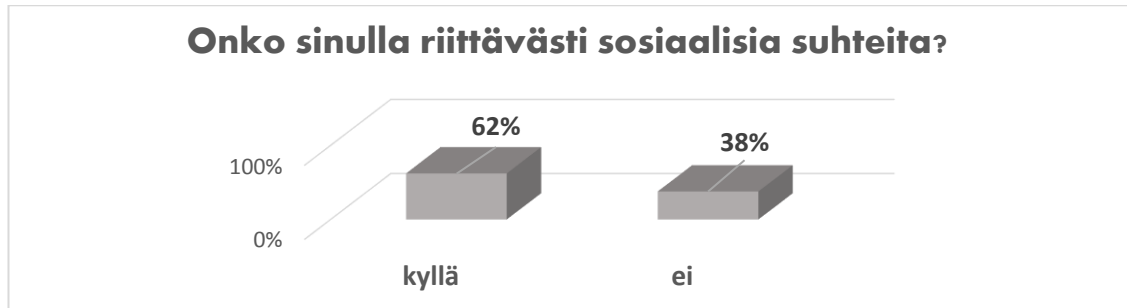
Tulosten mukaan ajoittain yksinäisyyttä tuntee 45 % vastanneista, ja 8 % tuntee sitä jatkuvasti. Yksinäisyyttä ei tunne 47 % vastanneista. Kuitenkin suurella joukolla on yksinäisyyden tunnetta joskus tai jatkuvasti. (Kuvio 15.) Olen erotellut yksinäisyyden venäjänkielisten työttömien keskuudessa yhdeksi haasteeksi.

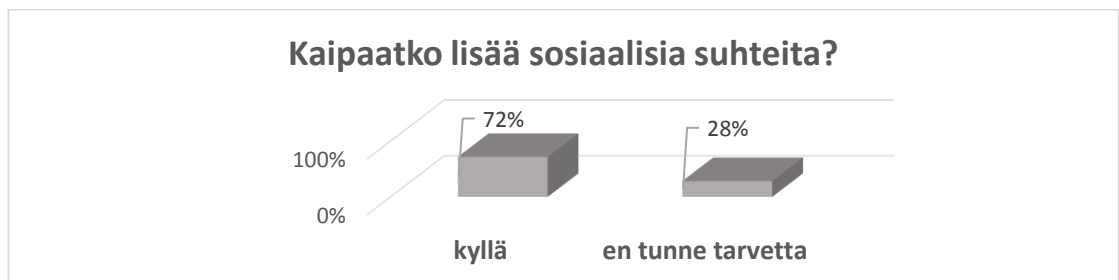
Kuvio 15. Yksinäisyyden kokeminen

Vastanneet kokivat, että heillä on riittävästi sosiaalisia suhteita (62 %), mutta vastaajat halusivat kuitenkin saada lisää tuttavuuksia ja kavereita (72 %). 38 prosentilla

ei ole riittävästi sosiaalisia suhteita eikä osa vastanneista tunne tarvetta saada niitä lisää (28 %). (Kuviot 16 ja 17.)

Kuvio 16. Sosiaalisten suhteiden määrä.

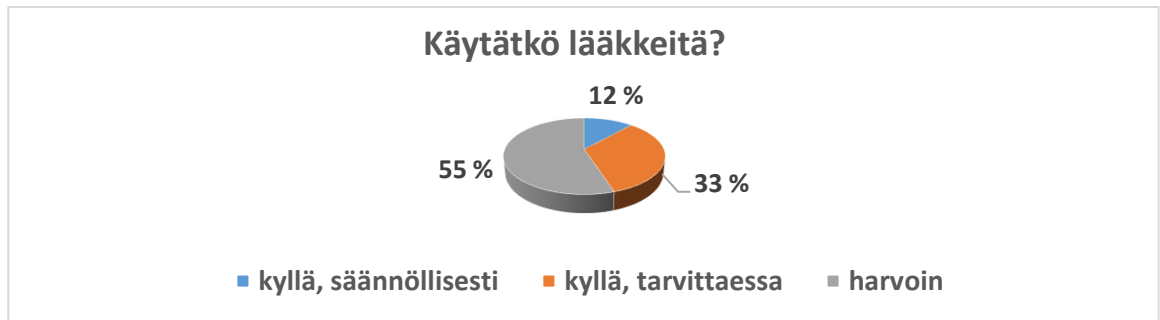
Kuvio 17. Sosiaalisten suhteiden lisääminen

6.6 Terveystilanne

Tulokset osoittavat, että venäjänkielisten työttömien keskuudessa terveystilanne oli hyvä. Vastanneet tunsivat olevansa terveitä tai sairastuvat harvoin. 17 prosentilla on pitkäaikaissairaus ja 3 % sairastuu usein. (Kuvio 18.) Säännöllisesti lääkkeitä käytti vain 12 % vastanneista, muut käyttivät harvoin tai tarpeen mukaan (Kuvio 19).

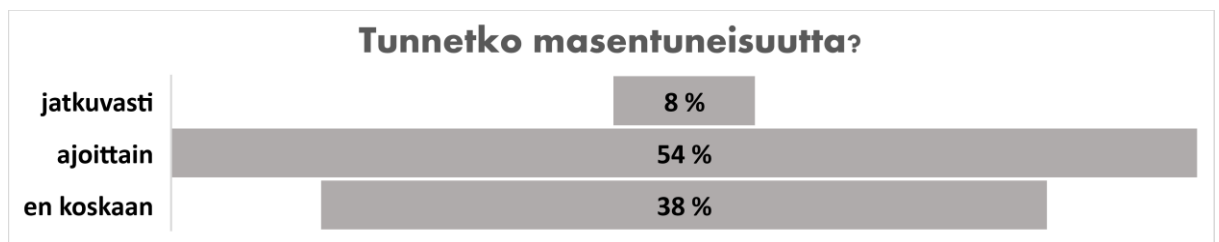

Kuvio 18. Terveystilanne.

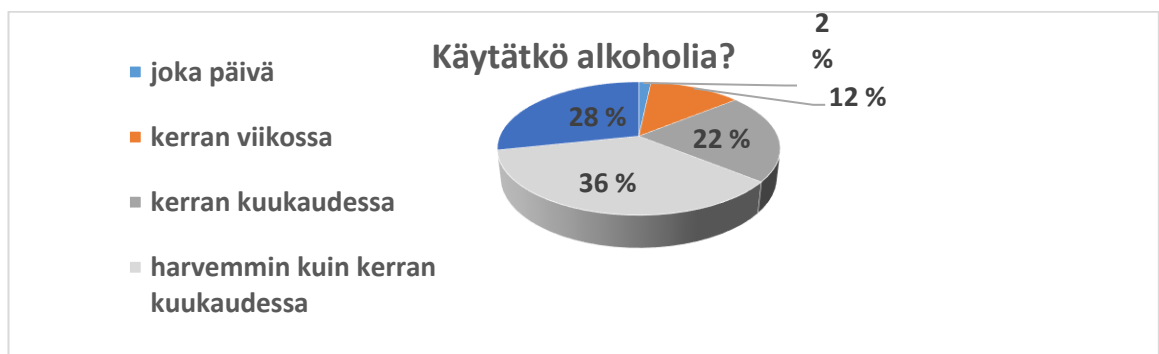
Kuvio 19. Lääkkeiden käyttö

Tutkimuksessa kävi ilmi, että suuri joukko vastanneista tunsi masennusta ajoittain (54 %) ja jatkuvasti (8 %). 34 % ei tuntenut sitä koskaan. (Kuvio 20.) Tämä tulos huolestutti minua ja poimin masennuksen yhdeksi keskeiseksi haasteeksi muiden joukosta.

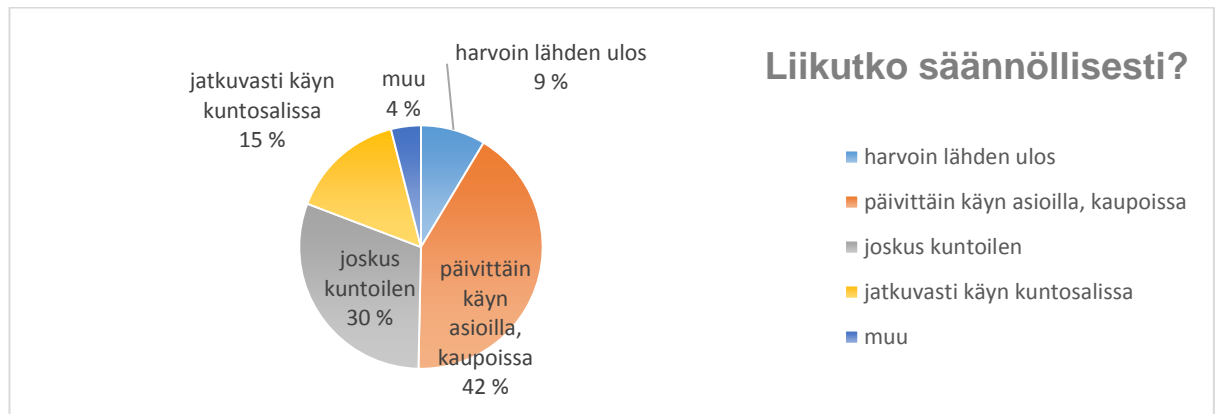
Kuvio 20. Masennuksen tunteminen

Kyselyssä halusin tarkistaa venäjänkielisten työttömien alkoholin käyttöä. On olemassa ennakkoluuloja, että venäjänkieliset juovat paljon alkoholia. Vastanneiden kesken alkoholin käyttö ei ole yleistä. 36 % vastanneista käyttää alkoholia harvemmin kuin kerran kuukaudessa ja 28 % ei käytä koskaan. 22 % vastanneista käyttää alkoholia kerran kuukaudessa ja vain 2 % joka päivä. (Kuvio 21.)

Kuvio 21. Alkoholin käyttö

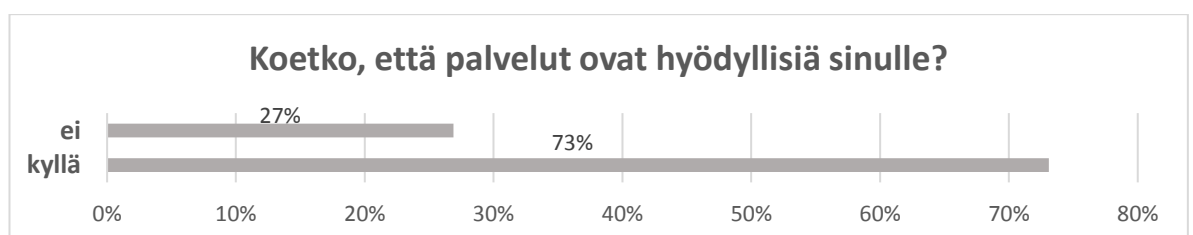
Kyselyssä oli tarkisteltu liikkumisaktiivisuutta. Tilanne näyttäisi kuitenkin olevan hyvä. Työttömät venäjänkieliset liikkuvat säännöllisesti, kävivät päivittäin asioilla, kaupoissa, käyvät jatkuvasti kuntosalissa tai joskus kuntoilevat. Muihin vastauksiin oli mainittu säännöllinen ulkoilu. (Kuvio 22).

Kuvio 22. Liikkuminen

6.7 Palvelujen käyttö ja kehittäminen

Kyselyssä haluttiin selvittää venäjänkielisten työttömien mielipiteitä heidän käyttämistään palveluista. Palveluilla tarkoitettiin Kelaa, Te-toimisto, Sosiaalitoimisto, Järjestöt ja terveydenhuoltoa. Kyselylomakkeessa kysyttiin, kokevatko venäjänkieliset saavansa riittävästi apua paikallisista palveluista. Kyselyyn oli laadittu asteikko yhdestä viiteen. Kyselyn asteikon vaihtoehdoissa 5 tarkoittaa, että vastaaja on täysin sama mieltä ja 1 tarkoittaa, että vastaaja on täysin eri mieltä. Tulosten mukaan venäjänkieliset kokivat saavansa keskimäärin riittävästi apua, neuvontaa ja ohjausta paikallisista palveluista. Keskiarvioksi tuli 3,44 pistettä. Vastanneet (73 %) kokivat myös, että palvelut olivat hyödyllisiä. Ne, jotka vastasivat ei (27 %), selittivät miksi he ovat sitä mieltä. (Kuvio 23.)

Kuvio 23. Palvelujen hyödyllisyys

Kyselyyn vastanneiden mielestä terveystilanteissa oli paljon kehittämisen varaa. Vastaajat toivat esiin kalliit terveystilanteet, osaavien lääkäreiden puutteen, vaikeuksia päästä tutkimukseen tai erikoislääkärin vastaanotolle ja pitkät jonotusajat lääkäreille.

Terveydenhuollossa on vaikeata saada lähetettä johonkin tutkimukseen.

Terveydenhuollon palvelut ovat kalliita. Vantaalla joudun maksamaan jokaisesta lääkärin vastaanotosta, varaamaan aikaa lääkärille hyvissä ajoin ja sitä ei ole mitään hyötyä.

On melkein mahdotonta päästä erikoislääkärin vastaanottoon.

Vastanneet eivät siis olleet tyytyväisiä terveydenhuoltoon ja tunsivat pelkoa sitä kohtaan.

Terveydenhuolto pelottaa.

En ole tyytyväinen terveydenhuoltoon.

Yksi vastaajista mainitsi, että sairauksien syytä ei löydetä, lääkärit ovat luvanneet, että sairaus menee itsestään ohi, vaikka kyse oli pitkäaikaissairauksesta.

Syytä pahoinvoinnille ei löydetty, minut lähetettiin toiselta lääkäriltä toiseen ja lopuksi sanottiin, että itsestään paranee.

Monet olivat huomanneet, että pitää säästää rahaa ja käydä yksityisellä lääkärillä, koska kunnan lääkärit eivät ongelmassa auta. Toiset sairastuessaan kävivät Venäjällä saadakseen apua lääkäriltä.

Apua omalle terveystilanteelle saan, jos säästän rahaa.

Joudun hakemaan terveystilanteita Venäjältä.

Toiseksi oli huomattu, että Te-toimiston palvelut eivät toimi. Kyselyyn vastanneet kokivat, että Te-toimistossa ei saa apua työllistymiselleen vaan asiakkaan itse pitää olla aktiivinen työllistyäkseen.

Kukaan ei auta, ne vaan sano, että pitää olla aktiivisempi.

Ei näy etenemistä asioissa.

Te-toimisto ei näe hyötyä meidän työllistymisessämme, heidän tehtävänsä on saada meidät karensille.

Vastaajat kokivat, että Te- toimisto ei tarjonnut mahdollisuuksia venäjänkielisille rinnastamaan omia tutkintoja vaan ehdottivat korkeakoulutetuille siirtymistä siivousalalle.

Te-toimisto on täysin hyödytön, suomen kielen taidon parantamisen asemasta tulee siivoustyön ehdotuksia

Vastaajat olivat huomanneet, että Te-toimiston virkailijat eivät ole kiinnostuneita saamaan ihmisiä työmarkkinoille. Jotkut mainitsivat, etteivät saaneet mitään hyödyllistä tietoa ja ohjausta työnhaussa.

Te-toimisto ei ole kiinnostunut minusta.

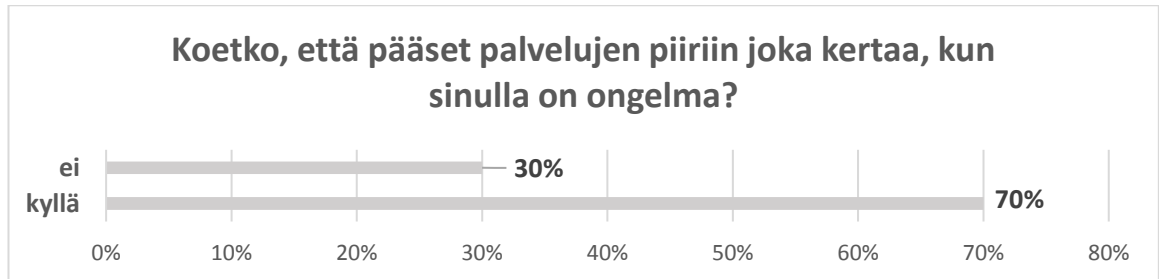
Te-toimisto ei auta vaan estää työn-/kurssihaku yrityksissä.

Kelan työntekijät olivat vastaajan mielestä ammattitaidottomia ja antoivat huonoa palvelua asiakkaille.

Usein Kelan työntekijöiltä puuttuu tietoja tarjoamista palveluista.

Tulosten mukaan 70 % vastanneista tunsu, että pääsee palvelujen piiriin aina, kuin heillä on ongelma. Loput 30 % mainitsivat, että pääsyn estää seuraavat tekijät: huono suomen kielen taito, pitkät jonot, informaation puute, työntekijöiden

ammattitaidon puute, matala terveyden palvelujen taso ja vaikea pääsy palvelujen piiriin. (Kuvio 24).

Kuva 24. Palvelujen piiriin pääseminen

Vastaajat olivat huomanneet, että pitkät jonot ja ongelmallisuus saada aika vastaanottoon vaikeuttaa pääsyä palveluihin.

Terveydenhuollossa on liian vaikeata saada aikaa, kestää kauan, jos jotain sattuu, niin on mentävä yksityiselle.

On liian pitkät jonot.

On ongelmallista saada aika lääkärille.

Kyselyyn vastanneet pohtivat omissa vastauksissaan työntekijöiden huonoa ammattitaitoa ja haluttomuutta auttaa ongelman ratkaisemisessa.

Monet työntekijät ovat ammattitaidottomia useissa kysymyksissä.

Eri konttorin virkailijat eivät ole valmiit kertomaan sinun oikeuksiasi.

Minusta tuntuu, etteivät nämä palvelut toimi auttaakseen vaan tilastoja varten.

Tärkeäksi tekijäksi kyselyyn vastanneet olivat laittaneet suomen kielen taidon puutteen, vastanneet eivät osanneet kysyä eivätkä selittää omaa ongelmaansa.

Minulla ei ole riittävästi suomen kielen taitoa.

Joskus on vaikea selittää ongelmia.

En osaa selittää ongelmaa suomen kielellä.

Monet eivät tiedneet, keneltä voi kysyä apua tai mihin kääntyä, mikäli ongelmia tulee. Vastauksissa kävi ilmi syrjintä palveluissa, koska vastaaja on maahanmuuttajataustainen. Jotkut olivat maininneet, että on helpompaa yrittää selvittää ongelmista itsenäisesti kuin saada apua paikallisista toimistoista.

En enää usko niiden mahdollisuuksiinsa, yritän pärjätä omin voimin.

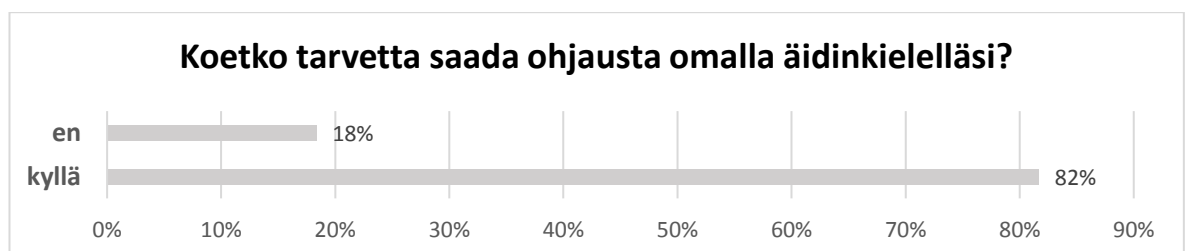
En tiedä, mistä voisin saada apua.

Heitä ei kiinnosta varsinkään, kun olet venäläinen.

Vastauksissa kävi ilmi myös se, että jos haluaa päästä neuvontaan johonkin toimistoon, pitää varata aika puhelimitse, jossa on maksullinen linja. Kela ei korvaa isoja puhelinlaskuja, mikä aiheuttaa taloudellisia ongelmia työttömille.

Jos haluat varata aikaa pitää soittaa erikoisnumeroon, minulla on vaikeuksia maksaa puhelukulut. Kela ei korvaa puhelin/internet/sähkö laskuja.

82 % vastanneista tuntee tarvetta saada ohjausta omalla äidinkielellä. 18 % on sitä mieltä, että heillä on riittävä suomen kielen taito, jolla he pärjäävät kaikissa asioissa. (Kuvio 25). Toisten vastanneiden mielestä, mikäli tulet asioimaan aina omalla äidinkielellä, suomen kielen taito ei tule koskaan kehittymään. On huomattu myös, että he eivät ole omassa maassa, siksi on asioitava asuinmaan kielellä. Vastanneet olivat huomanneet, että kaikki väestön internetpalvelut on käännetty englannin kielelle, myös toimistoissa palvellaan asiakkaita englannin kielellä. Tämä riittää englannin kielen osaaville.

Kuvio 25. Tarpeellisuus saada ohjausta omalla kielellä

Olen sitä mieltä, että mikäli asut täällä ja osaat kieltä, voit saada neuvontaa suomen kielellä.

Miten enemmän tulee viestintää äidinkielellä, sitä vähemmän tulee suomen kielen taitoa. Kun Suomessa asutaan, on pakko osata suomen kieltä. Hyvän ja toivotun työpaikan saaminen ei ole helppoa ilman hyvää kielitaitoa.

Suurin osa vastanneista kokee tarvetta saada ohjausta työllistymiseen, kielen opetukseen ja koulutukseen liittyvissä asioissa. Muut ovat maininneet ajankohtaiseksi ohjauksen lasten hoidossa, varhaiskasvatuksessa sekä asumiseen ja toimeentuloon liittyvissä kysymyksissä. Pienelle osalle ovat tärkeä ikääntyvien ihmisten tuki, kotoutumisapu sekä oman yrityksen perustaminen. Neuvonta terveystalveissa on tärkeä ja ajankohtainen monille vastaajille.

Puolet vastanneista olivat kirjanneet omia ajatuksia, miten palveluita venäjänkielisille voitaisi kehittää. Vastaukset jakautuivat kahteen ryhmään. Melkein puolet oli sitä mieltä, että kaikkiin toimistoihin tarvitaan venäjänkielisiä työntekijöitä, jotka voivat auttaa ongelmien selvittämiseen. Joissakin toimistoissa sellaisia työntekijöitä onkin, mutta vastanneiden mielestä on mahdotonta päästä heidän asiakkaakseen. Vastanneet olivat sitä mieltä, että suomen kielen huono osaaminen aiheuttaa ongelmia ja väärinkäsityksiä, esimerkiksi lomakkeiden täytössä. Joku toi esiin, että lomakkeet tulisi tehdä selkeällä kielellä, joka on helposti ymmärrettävää.

Pitää saada venäjänkielisiä työntekijöitä eri toimistoihin.

On tehtävä kaikki asiakirjat selkeällä kielellä, varsinkin Kelassa.

Toinen ryhmä vastanneista oli sitä mieltä, ettei palveluita tarvitse kehittää eikä järjestää venäjän kielellä. Venäjänkielisiä ei tarvitse erotella muusta väestöstä, heidän on opittava ja osattava suomen kieltä. Muussa tapauksessa venäjänkielisille ei tule motivaatiota oppia suomen kieltä. Ainoa, mitä voisi kehittää näiden vastanneiden mielestä, oli nostaa Te-toimiston palvelujen tehokkuutta.

Olen sitä mieltä, ettei tarvitse järjestää palveluja venäjän kielellä...ihmisille ei tule motivaatiota oppia asuinmaan kieltä. Minusta, kaikkien palvelujen pitää olla suomen kielellä, tulkin apua voi käyttää enintään vuoden tai puolentoista vuoden aikana.

Tämän lisäksi vastanneet olivat pohtineet, että infotilaisuuksien järjestäminen työttömiä varten olisi hyvä ratkaisu. Infotilaisuuksissa toivotaan saatavan tietoja työttömyydestä, etuuksista, työhausta ja karensista. Vastanneet toivovat saavansa enemmän informaatiota ilmaiseksi. Infotilaisuuksia olisi järjestettävä myös työnantajille, jotta ennakkoluuloja maahanmuuttajia kohtaan voitaisiin vähentää.

Työnantajien ei saisi syrjiä siitä syystä, että me olemme venäjänkielisiä.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, minkälaisia tarpeita, haasteita ja ongelmia pääkaupunkiseudulla asuvilla työttömällä venäjänkielisillä on. Tutkimus osoitti, että pääkaupunkiseudulla asuvat työttömät venäjänkieliset kokivat köyhyyttä, syrjintää, yksinäisyyttä ja masennusta. Nämä ongelmat ovat toinen toistensa syy ja seuraus.

Köyhyyttä tarkastellaan tulotilastojen ja toimeentulotukea saavien kotitalouksien mukaan (Isola & Suominen 2016, 25, 26). Ahola ja Hiilamo (2013) pohtivat, että toimeentulotuen saaminen viittaa köyhyyteen. Maahanmuuttajat saavat toimeentulotukea selkeästi kantaväestöä enemmän (Tervola & Verho 2013, 72). Opinnäytetyöni tutkittavana joukkona olivat työttömät venäjänkieliset maahanmuuttajat. Teoreettisen viitekehyksen (Ahola & Hiilamo 2013; Isola & Suominen 2016) mukaan työttömät voidaan laskea köyhiksi, koska työttömät maahanmuuttajat saavat toimeentulotukea. Tutkimusaineiston perusteella selvisi, että vain 10 %:lla vastanneista ei ollut taloudellisia vaikeuksia. Muut vastanneet kokivat taloudellisia vaikeuksia, esimerkiksi harrastusten maksuissa sekä vapaa-ajan vietossa. Harrastusten puute sekä vaikeudet järjestää vapaa-ajan viettoa johtaa siihen, että ihminen joutuu luopumaan ihmissuhteista, joka Eräsaaren (2011) mukaan saattaa johtaa yksinäisyyteen.

Yksinäisyys on yleinen ilmiö maahanmuuttajien keskuudessa. Heiskasen (2011) mukaan ihmiset kokevat yksinäisyyttä uudelle paikalle muuton jälkeen. Kopylova (2011) puolestaan esittää, että yksinäisyys kuuluu luonnollisesti maahanmuuttoon. Uudessa maassa ihminen joutuu kahden kulttuuriin väliin ja tuntee itsessä erilaisuutta, jonka takia sopeutuminen yhteiskuntaan on haasteellista. Tutkimus osoitti, että ajoittain yksinäisyyttä tunsivat 45 % vastanneista ja 8 % vastanneista tunsivat sitä jatkuvasti. Vastanneet halusivat kuitenkin saada lisää sosiaalisia suhteita yksinäisyyden lievittämiseen. Yksinäisyys lisää mielenterveysongelmia. Hiilamo (2011) näkee yksinäisyyden yhtenä masennuksen riskitekijänä.

Masennukseen liittyvät erilaiset tekijät, kuten elämäntapahtumat, yksinäisyys ja lapsuuden traumat (Vastaamo, [viitattu 17.1.2018]). Kerkkänen ja Säävälä (2015) huomaavat, että venäläistaustaisilla maahanmuuttajilla oli havaittu vakavia masennusoireita selvästi kantaväestöä yleisimmin. Myös sellaiset riskitekijät, kuten työttömyys, taloudelliset ongelmat ja sosiaalinen eristyneisyys ovat yleisiä maahanmuuttajien keskuudessa uuteen maahan asettumisen yhteydessä. Castaneda (2012) mukaan mielenterveysongelmat vaikeuttavat maahanmuuttajien sopeutumista uuteen kulttuuriin. Tämän tutkimuksen tuloksissa tuli ilmi, että työttömät venäjänkieliset tunsivat masennusta ajoittain tai jatkuvasti. Tämä ilmiö on huolestuttava. Maahanmuuttajat tarvitsevat enemmän tukea kotoutumiseen ja työllistymiseen. Työttömyys eristää maahanmuuttajia yhteiskunnasta ja työllistyminen avaa uusia mahdollisuuksia yhteiskuntaan sopeutumiselle sekä sosiaalisten verkostojen laajentamiselle. Janiskaja-Lahti & Liebkind (2005) näkevät syrjintäkokemuksilla suoran yhteyden henkiseen terveyteen sekä lisääviin masennusoireisiin.

EU-tutkimus (2009) osoitti, että yksi neljästä Suomessa asuvista venäläistaustaisesta koki syrjintä vuonna 2008 edeltäneen 12 kuukauden aikana. Varjonen (2017) tarkasteli tätä ilmiötä vuonna 2015 tehdyn kyselyn kautta. Tutkimus osoitti, että joka kolmas venäjänkielisistä koki negatiivista kohtelua.

Suomessa on huomattu työmarkkinoilla esiintyvää etnistä syrjintää, joka koskee maahanmuuttajia työnhaussa (Aaltonen ym. 2008, 87, 144). Aineistoni osoitti, että työhönottosyrjintä on todellinen ongelma. Vastanneiden mielestä työnantajat syrjivät siitä syystä, että he ovat venäjänkielisiä. Vastaajien mukaan työnhakuprosessi ei ollut edennyt, eivätkä he saaneet kutsua työhaastatteluun tai he eivät saaneet vastauksia lähetetyihin kirjeisiin. Merkittävä osa vastanneista oli korkeasti koulutettuja omassa maassaan, mutta Suomessa he eivät voi saada työpaikkaa, joka vastaisi heidän koulutustasoaan. Työttömyyteen ja työnhakuprosessiin liittyvät asiat olivat huolestuttavia monien mielestä.

Terveydentilanne venäjänkielisillä työttömillä vastausten mukaan näytti olevan hyvä. Vastanneet tunsivat itsensä olevan terveitä tai sairastuvat harvoin.

Vastanneet liikkuivat säännöllisesti, käyttivät harvoin lääkkeitä eikä heillä havaittu alkoholi-riippuvuutta.

Tutkimuksen toisena tavoitteena oli selvittää, miten työttömät venäjänkieliset kokivat saamansa palvelut ja miten näitä palveluita voitaisiin kehittää. Yli puolet kyselyyn vastanneista oli tyytyväisiä saamiinsa palveluihin ja pitivät niitä hyödyllisinä. Monia vastaajia huolestutti terveydenhuolto ja Te-toimistojen palvelut. Vastaajien mielestä sekä terveydenhuollossa että Te-toimiston palveluissa oli lukuisia puutteita: pitkät jonot, vaikea asiapapereiden kieli, työntekijöiden ammattitaidon puute, matala palvelujen taso ja informaation puute. Tämän lisäksi venäjänkielisten huono suomen kielen taito saattoi johtaa väärinkäsityksiin asioinnissa tai vastaajat eivät pystyneet edes selittämään omaa ongelmaansa.

Vastanneet olivat pohtineet, miten palveluita voitaisiin kehittää. Puolet vastaajista oli sitä mieltä, että palveluita tarvitaan venäjän kielellä, koska Suomessa asuu paljon venäjänkielisiä. He myös toivovat, että eri toimistoissa ja osastoissa olisi enemmän venäjän kieltä osaavia työntekijöitä, koska ongelman selvittäminen äidinkielellä on helpompaa, kuin suomen kielellä. Osa vastaajista pohti, ettei palveluita tarvitse mitenkään kehittää tai järjestää niitä venäjän kielellä. Tämä voi johtaa siihen, ettei venäjänkieliset motivoitu suomen kielen opiskeluun, mikäli kaikki palvelut toimivat heidän omalla äidinkielellä. Vastaajien mukaan on riittävä, että he saavat palvelua englannin kielellä.

Yhdyn Eräsaaren (2011) näkemys, että kolmas sektori on yksinäisyyden lievittäjä. Järjestöjen toiminta osoittautui hyödylliseksi ja tarpeelliseksi. Nähdäkseni venäjänkielisten kannattaa ottaa huomioon kolmannen sektorin työtä. Eri järjestöt ympäri Suomea tarjoavat ilmaista apua tarvitseville. Esimerkiksi Suomen Venäjänkielisten Keskusjärjestö huomioi venäjänkielisten ongelmat ja tarpeet sekä tarjoaa ilmaista neuvontaa ja ohjausta työnhakuasioissa ja kotoutumisprosessissa. Samalla järjestön toiminta auttaa ihmisiä laajentamaan sosiaalista verkostoaan ja säilyttämään omaa kulttuuriaan ja kieltään.

8 POHDINTA

Opinnäytetyön prosessi oli työllistävä ja mielenkiintoinen. Prosessi käynnistyi vuonna 2017 syksyllä heti kun aihe oli valittu. Venäjänkielisenä minulla oli oma kiinnostus aiheeseen Halusin selvittää niitä asioita, joita muut venäjänkieliset kokivat vaikeaksi asuessaan muualla kuin kotimaassan.

Aloin etsimään kirjallisuutta ja miettimään tutkimuksen rakennetta heti, kun aihe oli myönnetty. Onneksi aiheesta löytyi paljon lähteitä. Minusta välillä tuntui, että lähteitä on liikaa. Tämä vaikeutti oikeiden lähteiden soveltamista työhön. Selailin lukuisia julkaisuja ja raportteja, tilastoja ja valitsin niistä tuoreita ja ajankohtaisia.

Kaikesta mielenkiintoisin prosessi on ollut tutkimuksen tulosten analysointi. Se vaati paljon aikaa ja kärsivällisyyttä. Prosenttien lasku ja kaavioiden tekeminen vei aikaa, mutta olen tyytyväinen tuloksiin. Tutkimuksen tulokset yllättivät minut. En olisi koskaan ajatellut, että venäjänkieliset tuntevat masennusta. Tähän vaikuttaa asuinympäristö ja kokemat haasteet. Vaikka opinnäytetyön tekeminen vei paljon aikaa, olen tyytyväinen lopputulokseen. Kun tutkimusmenetelmä oli valittu, epäröin, saanko riittävästi vastauksia. Ihmiset olivat kiinnostuneita jakamaan mielipiteitä, ja heti ensimmäisen viikon aikana oli tullut paljon vastauksia. Analysointi ja teoriaosuus ovat mielestäni onnistuneet vastausten ja lähteiden määrän ansiosta.

Tulevana sosionomina (AMK) olen pohtinut, miten sosiaalialan kompetenssit (Sosiaalialan ammattikorkeakoulutuksen kompetenssit 2016) huomioidaan työssä maahanmuuttajien kanssa. Eettinen osaaminen on ennen kaikkea tärkeää työssä maahanmuuttajien kanssa, koska sosionomin tehtävä on edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Asiakastyön osaaminen auttaa tunnistamaan moninaisuutta sekä edistää kulttuurien välistä vuoropuhelua. Tämä on ajankohtaista työssä maahanmuuttajien kanssa. Kiitän yhteistyökumppania ja toivon, että tutkimuksen tulokset auttavat järjestön toiminnan kehittämisessä.

LÄHTEET

- Aalto, M., Larja, L. & Liebkind, K. 2010. Syrjintä työhönottotilanteissa-tutkimuskatsaus. Työ-ja elinkeinoministeriö.
- Aaltonen, M., Joronen, M. & Villa S.2008. Syrjintä Suomessa. Jyväskylä. Ihmisoikeusliitto ry.
- Ahola, E. & Hiilamo, H. (toim.). 2013. Köyhyyttä Helsingissä. Toimeentulotuen saajat ja käyttö 2008-2010. [Verkkojulkaisu]. Tampere. [Viitattu 17.12.2017]. Saatavana: <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/38938/Tutkimuksia127.pdf>
- Biaudet, E. 2010. Venäjänkielisten työllistyminen ja työsyryntä 2010. 2010.[Verkkojulkaisu]. [Viitattu 26.12.2017]. Saatavana: https://www.syrjinta.fi/documents/10181/10850/31698_venajankielisten_tyollistyminen_ja_tyosyrjinta_2010.pdf/d68a68ea-0b04-406d-9889-f523f7c9e4d5
- Castaneda, A., Rask, S., Koponen P., Mölsä, M. & Koskinen, S.(toim.). 2012. Maahanmuuttajien terveys ja hyvinvointi. Tutkimus venäläis-, somalilais- ja kurditaustaisista Suomessa. [Verkkojulkaisu]. Tampere. Terveystieteiden tutkimuskeskus ja hyvinvoinnin laitos. [Viitattu 2.2.2018]. Saatavana: http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/90907/URN_ISBN_978-952-245-808-7.pdf?sequence=1
- Eräsaari, L.2011.Julkisten palvelujen muutokset yksinäisyyden aiheuttajina. Teoksessa: T, Heiskanen. & L, Saaristo. (toim.). 2011. Kaiken keskellä yksin. Yksinäisyyden syyt, seuraukset ja hallintakeinot. Jyväskylä. PS-kustannus. 31-58.
- Faktaa maahanmuutosta. Kotouttaminen. Ei päiväystä. [Verkkosivu]. [Viitattu 29.9.2017]. Saatavana: <https://www.maahanmuutto.net/17>
- Fedorov, M. 11.4.2015.[Verkkouutiset]. Inkeriläisten paluumuutto muutti Suomea monella tavalla. [Viitattu 5.10.2017]. Saatavana: <https://yle.fi/uutiset/3-7920974>
- Hannikainen, L. 2000. The Russian-speaking and ethnic Russian minority in Finland in the light of Finland's international obligations. The Finnish yearbook of international law.

Heikkilä, T. 2001. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita Ab.

Heikkilä, T. 2014. Webropol-kyselyt. Edita publishing Oy. [Viitattu 27.17.2017].
 Saatavana: <http://www.tilastollinentutkimus.fi/6.WEBROPOL/Webropol-kysely.pdf>

Heikkilä, T. 2014. Kvantitatiivinen tutkimus. [Verkkajulkaisu]. [Viitattu 27.12.2017].
 Saatavana:
<http://www.tilastollinentutkimus.fi/1.TUTKIMUSTUKI/KvantitatiivinenTutkimus.pdf>

Heikkavuo, A. 2017. Helsingin ulkomaalaistaustainen väestö vuonna 2016. [Verkkajulkaisu]. Tilastoja. [Viitattu 22.11.2017]. [Saatavana]:
https://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/17_01_13_Tilastoja_1_Hiekkavuo.pdf

Heiskanen, T. & Saaristo, L. (toim.). 2011. Kaiken keskellä yksin. Yksinäisyyden syyt, seuraukset ja hallintakeinot. Jyväskylä. PS-kustannus.

Hiilamo, H. 2011. Yksin asuvien kokemuksia masennuksesta toipumisesta. Teoksessa: T, Heiskanen & L, Saaristo. (toim.). 2011. Kaiken keskellä yksin. Yksinäisyyden syyt, seuraukset ja hallintakeinot. Jyväskylä. PS-kustannus. 97-109

Hiltunen, L. 18.2.2009. [Verkkosivu]. Validiteetti ja reliabiliteetti. Jyväskylän yliopisto. [Viitattu 20.3.2018]. Saatavana:
http://www.mit.jyu.fi/OPE/kurssit/Graduryhma/PDFt/validius_ja_reliabiliteetti.pdf

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2004. Tutki ja kirjoita. Gummerus Kirjaino Oy. Jyväskylä

Hyvinvointiongelmat. Ei päiväystä. [Verkkosivu]. [Viitattu 3.10.2017].
http://www.oamk.fi/~aivanhal/sosiaalipolitiikka_II/hyvinvointiongelmat.htm

Jasinskaja-Lahti, I. & Liebkind, K. 2005. Kansainvälistyykö Suomi? Venäjän- ja vironkielisten maahanmuuttajien kokemuksia uudesta kotimaasta. Teoksessa: A-M, Pirttilä-Backman, M, Ahokas, L, Myyry & S, Lähteenoja. 2005. Arvot, omraali ja yhteiskunta. Helsinki. Gaudeamus. 363-384.

- Joronen, T.2005. Maahanmuuttajien elinolot: olosuhteita ja koettuja elinoloja. Maahanmuuttajien elinolot pääkaupunkiseudulla. Helsinki. Helsingin kaupungin tietokeskus.
- Ihalainen, J & Kettunen, T. 2016. Turvaverkko vai trampoliini. Helsinki. Sanoma Pro.
- Infopankki. 12.03.2018. [Verkkajulkaisu]. [Viitattu 20.3.2018]. Saatavana: <https://www.infopankki.fi/fi/muutto-suomeen/ei-eu-kansalaiset/paluumuuttajana-suomeen>
- Isola, A.-M. & Suominen, E. 2013. Suomalainen köyhyys. Helsinki. Into kustannus
- Kampman, O., Heiskanen, T., Holi, M., Huttunen, M. & Tuulari, J. 2017. Masennus .Duodecim
- Kerkkänen, H. & Säävälä, M. 2015. Maahanmuuttajien psyykkistä hyvinvointia ja mielenrveyttä edistävät tekijät ja palvelut. Systemaattinen tutkimuskatsaus. Helsinki Työ- ja elinkeinoministeriö. Edita Publishing Oy
- Keskinen, V., Laine, M., Tuominen, M. & Hakkarainen, T. 2009. Kaupunkiköyhyyden monet kasvot. Näkökulmia helsinkiläiseen huono-osaisuuteen. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus.
- Kopakkala, A. 2015. Masennus suuri serotoniinihuijaus. Helsinki. Basam Book Oy.
- Kopylova, P.2011. Yksinäisyys vieraassa maassa. Teoksessa: T, Heiskanen & L, Saaristo (toim.). 2011. Kaiken keskellä yksin. Yksinäisyyden syyt, seuraukset ja hallintakeinot. Jyväskylä. PS-kustannus. 121-129.
- Kotouttamispolitiikka edistää maahanmuuttajien osallisuutta. Ei päiväystä. [Verkkosivu]. [Viitattu 12.11.2017]. Työ- ja Elinkeinoministeriö. TEM. Saatavana: <http://tem.fi/kotouttamispolitiikka>
- Kotoutuminen Helsingissä. 06.07.2017. [Verkkosivu]. [Viitattu 5.10.2017]. Saatavana: <https://www.hel.fi/maahanmuuttajat/fi/maahanmuuttopolitiikka/kotoutuminen-Helsingissa/>

Kotoutuminen Suomessa. Ei päiväystä. [Verkkosivu]. [Viitattu 5.10.2017].
 Saatavana: <http://www.infopankki.fi/fi/elama-suomessa/maahanmuuttajana-suomessa/kotoutuminen-suomeen>

Kotoutumislain verkkokäsikirja. Ei päiväystä. [Verkkokirja]. [Viitattu 29.9.2017]
<http://kotouttaminen.fi/kotoutumislain-kasikirja>

L. 26.1.2001/ 55. Työsopimuslaki

L 30.12.2010/1386. Laki kotoutumisen edistämisestä

L 30.12.2014/1325. Yhdenvertaisuuslaki

Larja, L., Warius, J., Sundbäck, L., Liebkind, K., Kandolin, I. & Jasinskaja-Lahti, I. 2012. Discrimination in the Finnish Labor market. An overview and a field experiment on recruitment. Publications of the ministry of Employment and the Economy.

Lehtonen, T. 2016. Venäjänkielinen väestö Suomessa tänään. Teoksessa: A, Tanner & I, Söderling. 2016. Venäjänkieliset Suomessa. Huomisen suomalaiset. Turku. Painosalama Oy.

Lepola, O & Villa, S. 2006. Syrjintä Suomessa. Helsinki. Hakapaino.

Linnanmäki, S. 2009. Maahanmuuttajat ja toimeentulotuki Helsingissä 2007. Teoksessa: V, Keskinen., M, Tuominen & T, Harrikainen. (toim.) Kaupunkiköyhyyden monet kasvot. Näkökulmia helsinkiläiseen huono-osaisuuteen. 143-154. Helsingin kaupungin tietokeskus. Helsinki: Erweko Painotuote Oy.

Maahanmuutto. Ei päiväystä. [Verkkosivu]. [Viitattu 17.12.2017]. Saatavana: <https://www.maahanmuutto.net/>

Maahanmuuttovirasto. 6.5.2016. [Verkkosivu]. Inkerinsuomalaisten paluumuutto päättyy 1.7.2016. [Viitattu 5.10.2017]. Saatavana: http://www.migri.fi/nain_palvelemme/asiakastiedotteet/tiedotteet_palumuutto/1/0/inkerinsuomalaisten_palumuutto_paattyy_1_7_2016_67414

- Maahanmuuttovirasto.13.05.2016. [Verkkosivu]. Migri. [Viitattu 22.1.2018].
 Saatavana:
http://www.migri.fi/medialle/tiedotteet/lehdistotiedotteet/lehdistotiedotteet/1/0/inkerinsuomalaisia_paluumuuttajia_noin_30_000_hakemuksia_odotetaan_vielä_reilut_300_67536
- Maahanmuutto ja monimuotoisuus Helsingissä 2013 - 2016. Ei päiväystä.
 [Verkkosivu]. Helsingin kaupunki. [Viitattu 29.9.2017].
 Saatavana:<https://kotouttaminen.fi/documents/3464316/4335043/helsingin-maahanmuutto-ja-moninaisuusstrategia-2013-2016.pdf/34969325-51a5-4e60-ae79-9fdd688df349>
- Mansikka, O. 1.10.2016.Venäjänkielisten ääni alkaa voimistua. Helsingin Sanomat.
- Martikainen, T., Saukkonen, P.&Säävälä, M.2013. Muuttajat. Kansainvälinen muuttoliikke ja suomalainen yhteiskunta. Helsinki. Gaudeamus.
- Miller, K. 2017. Karoliina Miller haki töitä venäläisellä valeidentiteetillä. ja suomalaisten ennakkoluulot paljastuivat- ”Tulos on minusta jakomielinen”. Helsingin Sanomat. 18.10.2017.
- Moisio, P. Suhteellinen köyhyys Suomessa. 2006. Yhteiskuntapolitiikka 71 (6), 639-645.
- Monimuotoisuuden mallikaupungiksi. 30.10.2014. [Verkkosivu] Helsingin kaupunki. [Viitattu 19.12. 2017]. Saatavana: <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/tietoa-helsingista/helsinki-tyonantajana/monimuotoisuus/>
- Mähönen, T-A & Yijälä, A. 2016. [Verkkoyulkaisu]. Inkerinsuomalaisten paluumuuttajien kotoutuminen Suomeen. [Viitattu 5.10.2016]. Saataana: https://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/16_06_06_tutkimuskatsauksia_7_yijala.pdf
- Niemi, H. 2007. [Verkkoyulkaisu]. Russian immigrants in Finnish Society. [Viitattu 22.1.2018]. Saatavana: https://www.uni-vechta.de/fileadmin/user_upload/Soziale_Arbeit/Dokumenten/Kutscher/Socmag_Archiv/November2007/November2007-Niemi_Heli-Russian_Immigrants_in_Finnish_Society.pdf
- Peltola, M. 2014. Kunnollisia perheitä. Maahanmuutto, sukupolvet ja yhteiskunnallinen asema. Helsinki: Unigrafia.

- Peltola, U & Metso, L. 2008. Maahanmuuttajien kuntoutumisen ja työllistymisen tukeminen Helsingissä. [Verkkójulkaisu]. Kuntoutussäätiö. [Viitattu 28.9.2017]
Saatavana:
https://kuntoutussaatio.fi/files/162/Maahanmuuttajien_kuntoutumisen_ja_tyollistymisen_tukeminen_Helsingissa.pdf
- Rigatelli, S. 13.5.2013. Venäläisiä voi olla Suomessa yhtä paljon kuin ruotsinkielisiä vuonna 2050. [Verkkouutiset]. Yle. [Viitattu 5.10.2016]. Saatavana:
<https://yle.fi/uutiset/3-6638771>
- Saari, J.2016.Yksinäisten Suomi. Gaudeamus Oy.Helsinki
- Salmela, M. 2012. Maahanmuuttajien kokemuksia sopeutumisesta suomalaisen yhteiskuntaan. Jyväskylän yliopisto. Sosiaalityö Pro gradu-työ. [Viitattu 16.12.2017]. Saatavana: <https://jyx.jyu.fi/dspace/handle/123456789/40325>
- Simpura, J & Kauppinen, T. 2009.Tutkittu ja tuntematon kaupunkiköyhyys. Teoksessa: V, Keskinen, M, Tuominen & T, Harrikainen. (toim.) Kaupunkiköyhyyden monet kasvot. Näkökulmia helsinkiläiseen huono-osaisuuteen. Helsingin kaupungin tietokeskus. Helsinki: Erweko Painotuote Oy. 13-22.
- Sosiaalialan ammattikorkeakoulutuksen kompetenssit. 2016. [Verkkosivu]. [Viitattu 20.2.2016]. Saatavana:
http://www.tamk.fi/documents/10181/809882/SOAMK+KOMPETENSSIT_2016.pdf/a42b7145-638f-4779-84da-e38671ab405a
- Suomen venäjänkieliset. Ei päivystä. Svkeskus. [Viitattu 12.10.2017]. Saatavana:
<http://www.svkeskus.fi/fi/>
- Tanner, A. & Söderling, I. 2016. Venäjänkieliset Suomessa. Huomisen suomalaiset. Turku. Painosalama Oy.
- Tanttu; J. 2009. Venäjänkielisenä Suomessa 2008. Helsinki.Edita
- Tervola, J. & Verho, J. 2013. Toimeentulotuki ja maahanmuuttajat Helsingissä. Teoksessa: E, Ahola & H, Hiilamo. (toim.). Köyhyyttä Helsingissä. Toimeentulotuen saajat ja käyttö 2008-2010. [Verkkójulkaisu]. Tampere. 71-85. [Viitattu17.12.2017]. Saatavana:
<https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/38938/Tutkimuksia127.pdf>
- Tervola, J. & Verho, J. 2014. Maahanmuuttajien sosiaaliturvan käyttö vuonna 2011. [Verkojulkaisu]. Tutkimusraportti. Helsinki. [Viitattu 23.12.2017]. Saatavana:
<https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/135889/Tyopapereita64.pdf?sequence=4>

- Tilastokeskus. 15.10.2015. Yli puolet Suomen ulkomaalaistaustaisista muuttanut maahan perhesyistä. [Verkkosivu]. [Viitattu 27.12.2017]. Saatavana: http://www.tilastokeskus.fi/tup/maahanmuutto/art_2015-10-15_001.html
- Tilastokeskus.27.11.2015. Perheistä neljä prosenttia kokonaan vieraskielisiä. [Verkkosivu]. [Viitattu 17.11.2017]. Saatavana: http://www.stat.fi/til/perh/2015/02/perh_2015_02_2016-11-25_kat_002_fi.html
- Tilastokeskus. 17.05.2017. Maahanmuutto uuteen ennätykseen vuonna 2016. [Verkkosivu]. [Viitattu 20.12.2017]. Saatavana: http://www.stat.fi/til/muutl/2016/muutl_2016_2017-05-17_tie_001_fi.html
- Tilastokeskus.Ei päiväystä. Työtön. [Verkkosivu]. [Viitattu 1.2.2018]. Saatavana: <http://www.stat.fi/meta/kas/tyoton.html#tab3>
- Tikkala, H. 29.10.2013. Yleiset ja yksinkertaistetut väitteet maahanmuuttajista- mitä sanovat asiantuntijat? [Verkkosivu]. [Viitattu 6.10.2017]. Saatavaa. <https://suomenkuvalehti.fi/jutut/kotimaa/yleiset-ja-yksinkertaistetut-vaihteet-maahanmuuttajista-mita-sanovat-asiantuntijat/>
- Toivonen, I. 2013. Maahanmuuttajien kokemuksia sopeutumisesta suomalaiseen yhteiskuntaan. Seinäjoen Ammattikorkeakoulu. Sosiaali- ja terveysala. [Viitattu 16.12.2017]. Saatavana: <http://www.theseus.fi/handle/10024/67827>
- Työsuojeluhallinto. 27.03.2017. Syrjintä. [Verkkosivu]. [Viitattu 27.12.2017]. Saatavana: <http://www.tyosuojelu.fi/tyosuhde/yhdenvertaisuus/syrjinta>
- Työ ja elinkeinoministeriö. Ei päiväystä. Kotouttamispolitiikka edistää maahanmuuttajien osallisuutta. [Viitattu 22.11.2017]. Saatavana: <http://tem.fi/kotouttamispolitiikka>
- Varjonen, S., Zamiatin, A.& Rinas, M. 2017. Suomen venäjänkielise: tässä ja nyt. Tilastot, tutkimukset, järjestökentän kartoitus. Helsinki: Painosalama Oy
- Vastaamo. Ei päiväystä. Masennus. [Verkkosivu]. [Viitattu 17.1.2018]. Saatavana: <https://vastaamo.fi/masennus/>
- Vihavainen, S. 2016. Työttömyys ja syrjintä ovat vaikeuttaneet inkerinsuomalaisten kotoutumista- ”Venäjällä suomalaisia, Suomessa venäläisiä.” Helsingin Sanomat. 1.7.2016.

Vilka, H. 2005. Tutki ja kehitä. Tammi. Helsinki

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. [Verkojulkaisu]. [Viitattu 18.3.2018]. Saatavana: <http://hanna.vilka.fi/wp-content/uploads/2014/02/Tutki-ja-mittaa.pdf>

Vilka, H. 2017. Tutki ja kehitä. PS-kustannus. Jyväskylä.

Vilpas, P. Ei päiväystä. [Verkkosivu]. Ohjeita kvantitatiiviseen tutkimukseen. [Viitattu 20.3.2018]. Saatavana: <https://wiki.metropolia.fi/download/attachments/86116000/Ohjeita+kvantitatiiviseen+tutkimukseen+osa1.pdf?version=4&modificationDate=1385368226000>

Väestöliitto. Ei päiväystä. Maahanmuuttajat. [Verkkosivu]. [Viitattu 27.12.2017]. Saatavana: http://www.vaestoliitto.fi/tieto_ja_tutkimus/vaestontutkimuslaitos/tilastoja/maahanmuuttajat/

Yijälä, A. 2016. Toimeentulotuki-urapolun umpikuja vai ponnahduslauta taloudelliseen hyvinvointiin? Pitkäistarkatelu helsinkiläiseen maahanmuuttajien tukitarpeeseen ja siitä irtautumiseen vuosina 2006 - 2011. Helsinki Helsingin kaupungin tietokeskus.

Yli puolet ulkomaalaistaustaisista muuttanut Suomeen perhesyistä. 15.10.2015. [Verkkosivu]. [Viitattu 5.10.2017]. Saatavana: <http://tilastokeskus.fi/uutinen/yli-puolet-ulkomaalaistaustaisista-muuttanut-suomeen-perhesyista>

Webropol. Ei päiväystä. [Verkkosivu]. [Viitattu 28.12.2017]. Saatavana: <http://webropol.fi/>

LIITTEET

Liite 1. Saatekirje

Liite 2. Kyselylomake suomen kielellä

Liite 3. Kyselylomake venäjän kielellä

Liite 4. Tutkimuslupa

Liite 1. Saatekirje

Hyvät pääkaupunkiseudun asukkaat! Pyydän osallistumaan kyselyyn, jonka tavoitteena on selvittää, minkälaisia haasteita ja ongelmia työttömillä venäjänkielisillä on. Tämä tutkimus kuuluu opinnäytetyöhöni, jonka aiheena on Pääkaupunkiseudulla asuvien venäjänkielisten työttömien tarpeet ja haasteet. Tutkimuksen yhteiskumppanina toimivat Suomen Venäjänkielisten Keskusjärjestö sekä Seinäjoen Ammattikorkeakoulu. Jos olette tällä hetkellä vailla työtä (esim. olette ilmoittautuneet työnhakijaksi Te-toimistossa tai olette hoitovapaalla), pyydän vastaamaan kysymyksiin. Saadut tulokset julkaistaan tässä opinnäytetyössä ja ne voivat auttaa kehittämään palveluita, jotka tarjotaan Suomen venäjänkielisille. Tämä kyselyn tulokset ovat anonyymejä ja kysely on vapaaehtoinen. Pääset lukemaan tutkimuksen tulokset nettisivulla [www. theseus.fi](http://www.theseus.fi) keväällä 2018, jolloin tämä opinnäytetyö julkaistaan.

Liite 2. Kyselylomake suomen kielellä

1 Ikä

- 18-29 vuotta
- 30-50 vuotta
- 50+ vuotta

2 Sukupuoli

- nainen
- mies

3 Perhetilanne

- naimisissa
- naimaton
- avoliitossa
- eronnut
- leski

4 Onko perheessä alaikäisiä lapsia?

- kyllä
- ei

5 Jos on alaikäisiä lapsia, montako on (jos ei, siirry seuraavaan kysymykseen)

- yksi
- kaksi
- kolme
- enemmän kun kolme

6 Asuvatko lapset samassa taloudessa?

- kyllä
- ei

7. Mistä maasta olet tullut Suomeen?

- Venäjä
- Viro
- Latvia
- Liettua
- Ukraina
- Valko-Venäjä
- muu maa, mikä?

8. Kauanko olet asunut Suomessa?

- alle 1 vuosi
- 2-4 vuotta
- 5-10 vuotta
- yli 10 vuotta

9. Suomen kielen tasosi

- erinomainen
- hyvä
- tyydyttävä
- ymmärrän, mutta en osaa puhua
- en ymmärrä, enkä osaa puhua

10. Onko sinulla Suomessa suoritettu tutkinto? Jos olet suorittanut tutkinon Suomen ulkopuolella, kirjoita se seuraavassa kohdassa

- ei ole
- peruskoulu
- ammatillinen tutkinto
- Yliopisto/ korkeakoulututkinto

11. Onko sinulla ulkomailla suoritettu tutkinto

- ei ole
- peruskoulu
- ammatillinen tutkinto
- Yliopisto/ korkeakoulututkinto

12. Tällä hetkellä olet

- väliaikaisesti ilman töitä
- pitkäaikaistyötön (yli vuoden)
- hoitovapaalla
- työkyvyttömyyseläkkeellä
- muu, mitä

13. Minkä alan ammattilainen olet?**14. Missä ammatissa olet viimeiksi työskennellyt?**

15. Onko sinulla tai perheellä tällä hetkellä haasteita, joiden selvittämiseen tarvitset neuvontaa tai ohjausta?

- kyllä
- ei

16. Jos vastasit kyllä, kirjoita, minkä koet tärkeäksi ongelmaksi tällä hetkellä. Jos vastasit ei, siirry seuraavaan kysymykseen

17. Onko perhelläsi taloudellisia vaikeuksia seuraavissa asioissa (voit valita useamman vaihtoehdon)

- harrastusten/kerhojen maksu
- vapaa-ajan vietto
- matkailu
- uusien vaatteiden osto
- uusien kalusteiden, elektronikan osto
- muu, mitä
- ei ole vaikeuksia

18. Saatteko muita etuuksia, kun toimeentulotukea (työttömyystukea, työmarkkinatukea tai kodinhoitotukea)? Muilla etuuksilla tarkoitetaan asumistukea, täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea

- kyllä

- ei

19.. Tunnetko yksinäisyyttä?

- kyllä, jatkuvasti
- kyllä, joskus
- en

20. Tunnetko masentuneisuutta?

- jatkuvasti
- ajoittain
- en koskaan

21. Onko sinulla riittävästä sosiaalisia suhteita?

- kyllä
- ei
-

22. Kaipaanko lisää sosiaalisia verkostoja?

- kyllä
- en tunne tarvetta

23. Tunnetko itseä olevan terve?

- kyllä
- sairastun harvoin
- minulla on pitkäaikaissairaus
- sairastun usein

-

24. Liikutko säännöllisesti? (voit valita useamman vaihtoehdon)

- lähden harvoin kotoa
- käyn päivittäin asoilla, kaupoissa
- joskus kuntoilen
- jatkuvasti harrastan urheilua
- muu, mikä?

25. Käytätkö alkoholia?

- joka päivä
- kerran viikossa
- kerran kuukaudessa
- harvemmin, kuin kerran kuukaudessa
- en koskaan

26. Käytätkö lääkkeitä?

- kyllä, säännöllisesti
- kyllä, tarvittaessa
- harvoin

27. Tunnetko, että saat riittävästi sekä apua ja neuvontaa paikallisilta palveluilta ? (Kela, Te- toimisto, järjestöt, terveydenhuolto)

Arvioi asteikolla 1-5 (1-täysin sama mieltä 5- täysin eri mieltä)

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

28. Tunnetko, että saamasi palvelut ovat hyödyllisiä sinulle? (asiointi Kelassa, terveyskeskuksessa,Te-toimistossa)

- kyllä
- en, miksi?

29. Saatko apua joka kerta, kun sinulla on ongelma?

- kyllä
- ei, miksi?

30. Miten sinun mielestäsi palveluita venäjänkielisille voitaisi parantaa?

31 . Tunnetko tarvetta saada ohjausta ja neuvontaa omalla äidinkielelläsi?

- kyllä
- ei
-

32. Millaisissa asioissa tarvitsen neuvontaa tällä hetkellä (voit valita useamman vaihtoehdon)

- koulutus
- työllistyminen
- suomen kielen opetus
- lasten hoito
- varhaiskasvatus/esiopetus
- toimeentulokysymykset
- asumiseen liittyvät kysymykset
- ikääntyvien ihmisten tuki
- kotouttamisapu
- muu, mikä?

Liite 3. K yselylomake venäjän kielellä***Трудности русскоязычных безработных жителей столичного региона***

Уважаемые жители столичного региона! Прошу вас принять участие в опросе, цель которого выяснить трудности и проблемы неработающих русскоязычных. Данное исследование - часть моей дипломной работы на тему «Трудности, с которыми сталкиваются безработные русскоязычные жители столичного региона». Исследование проводится при совместной работе с организацией Русскоязычные Финляндии и университетом прикладных наук города Сейнайоки. Если Вы в данный момент находитесь без работы (например, состоите на бирже труда, в отпуске по уходу за ребенком), прошу ответить на вопросы. Полученные результаты будут использованы для данной дипломной работы и могут помочь улучшить качество услуг, предоставляемых русскоязычному населению Финляндии. Опрос анонимный и добровольный. С результатами опроса можно будет познакомиться после публикации дипломной работы весной 2018 года на сайте www.theseus.fi

1. Возраст *

- 18- 29 лет
- 30-50 лет
- 50+ лет

2. Пол *

- Женский

Мужской

3. Семейное положение *

- замужем/женат
- не замужем/ не женат
- в гражданском браке
- в разводе
- вдова/вдовец

4. Есть ли в семье несовершеннолетние дети? *

- да
- нет

5. Если да, то сколько? (если нет, переход к следующему вопросу)

- один
- два
- три
- больше трех

6. Проживают ли дети вместе с вами? *

- да
- нет

7. Из какой страны Вы переехали в Финляндию? *

- Россия
- Эстония

- Латвия
- Литва
- Украина
- Белоруссия
- другая, какая?
- _____

8. Как давно Вы живете в Финляндии? *

- меньше года
- 2-4 года
- 5-10 лет
- больше 10 лет

9. Знание финского языка *

- отличное
- хорошее
- удовлетворительное
- понимаю, но не могу говорить
- не понимаю и не могу говорить

10. Есть ли у Вас образование полученное в Финляндии?

Если Вы выучились на специальность за пределами Финляндии, укажите образование в следующем пункте

- нет
- общее образование (школа)
- профессиональное образование
- высшее образование

11. Образование, полученное за пределами Финляндии

- нет
- общее образование (школа)
- профессиональное образование
- высшее образование

12. В данный момент Вы не работаете

- временно состою на бирже
- длительно состою на бирже труда (больше года)
- в отпуске по уходу за ребенком
- не работаю в связи с потерей трудоспособности
- другое, что?

13. Кто вы по профессии?

осталось 30 символов

14. Какая была Ваша последняя сфера работы?

осталось 30 символов

15. Есть ли у Вас в данный момент трудности, для решения которых Вам нужна помощь или консультация специалиста?

- да
 нет

16. Если Вы ответили да, напишите о Вашей значимой проблеме в данный момент. Если ответ нет, переходите к следующему вопросу

осталось 500 символов

17. В какой сфере Вы испытываете финансовые трудности: (возможность нескольких вариантов)?

- оплата кружков/секций/занятий своих или детей
 проведение досуга
 путешествия
 покупка новых вещей
 покупка мебели, бытовой техники, электроники
 другое

 не испытываю

18. Получаете ли Вы дополнительные дотации, помимо пособия по

безработице (пособия по уходу за ребенком)? Дополнительные дотации: доплата на оплату жилья, социальная помощь, доплата на детские кружки и др.)

- да
- нет

19. Чувствуете ли Вы одиночество?

- да, постоянно
- да, иногда
- нет

20. Бывает ли у Вас депрессия?

- постоянно
- временами
- никогда

21. Достаточно ли у Вас друзей и знакомых?

- да
- нет

22. Хотели бы Вы расширить свой круг знакомств?

- да
- нет, не нуждаюсь в этом

23. Считаете ли Вы себя здоровым?

- да
- я болею редко
- у меня есть хронические заболевания
- я болю часто

24. Двигаетесь ли Вы регулярно? (возможность нескольких вариантов)

- я редко выхожу из дома
- постоянно хожу по делам, в магазины
- иногда делаю физические упражнения
- регулярно занимаюсь спортом
- другое, что?

25. Употребляете ли Вы алкоголь?

- каждый день
- раз в неделю
- раз в месяц
- реже, чем раз в месяц
- никогда

26. Употребляете ли Вы лекарства?

- да, регулярно
- да, иногда по необходимости
- редко

27. Считаете ли Вы, что получаете достаточно помощи от местных служб (КЕЛА, биржа труда, организации, услуги здравоохранения) Оцените по шкале

1 2 3 4 5

не считаю полностью согласен

28. Считаете ли Вы получаемые услуги полезными для Вас? (консультации в КЕЛА, услуги здравоохранения, посещение биржи труда)

да

нет, почему?

29. По Вашему мнению, Вы можете воспользоваться помощью, предоставляемой местными службами, каждый раз, когда у Вас проблема?

да

нет, почему?

30. Как по Вашему мнению услуги предоставляемые русскоязычному населению можно улучшить?

осталось 500 символов

31. Хотели бы Вы получать помощь и консультации на родном языке?

да

нет, почему?

32. По каким вопросам помощь для Вас актуальна? (возможность нескольких вариантов)

образование

трудоустройство

изучение языка

уход за детьми

школа/детские сады

вопросы по пособию

жилищный вопрос

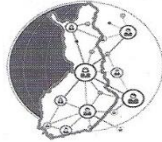
поддержка пенсионеров

вопросы адаптации в Финляндии

другое

Liite 4. Tutkimuslupa

Tutkimuslupa

Suomen Venäjänkielisten Keskusjärjestö ry

PÄÄTÖS/ Puheenjohtaja

Päivämäärä 10.11.2017

Asia

Tutkimuslupa, Elena Novikova

Seinäjoen ammattikorkeakoulun opiskelija Elena Novikova hakee tutkimuslupaa opinnäytetyötä varten. Tutkimuksen alustava aihe: *Pääkaupungin seudulla asuvien työttömien venäjänkielisten haasteet ja tarpeet.*

Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää, millaisia ongelmia on pääkaupungin seudulla asuvilla venäjänkielisillä ja miten he kokevat käyttämänsä palvelut.

Tutkimusaineistona käytetään kyselyä, johon vastataan webropolin kautta. Opinnäytetyö tehdään yhteistyössä Suomen Venäjänkielisten Keskusjärjestön kanssa. Kyselyyn vastaajina ovat järjestön jäsenet ja verkoston seuraajat.

Päätös

Myönnän tutkimusluvan edellyttäen, että

-tutkimuksessa saatujen tulosten osalta noudatetaan salassapitovelvollisuutta

-tutkimuksessa noudatetaan anonyymitettä

Päivämäärä ja

Allekirjoitus